

EESTI FINANTSTEENUSTE TURG
seisuga 30.06.2013

Käesoleva Finantsinspeksiooni poolt koostatud analüüsi eesmärgiks on anda ülevaade Eesti finantsteenuste turu ja turuosade kohta. Kuigi Finantsinspeksioon teeb kõik endast oleneva, et käesolevas analüüsis sisalduv informatsioon oleks õige ja täpne, ei eelda ega võta Finantsinspeksioon kohustust tulevikus igakordselt informeerida analüüsis toodud faktiliste asjaolude muutumisest ning selliste muudatuste võimalikust mõjust. Finantsinspeksioon ei vastuta kahju eest ega võta kohustusi, mis tulenevad või on seotud käesoleva analüüsi ja/või selles esitatud informatsiooni kasutamisega.

Sisukord

1. Finantsteenuste üldised arengud	3
2. Erasisikutest klientide jaotus teenuste lõikes	5
3. Elukindlustus	6
3.1. Elukindlustusmaaklerid	10
4. Kahjukindlustus	12
4.1. Kahjukindlustusmaaklerid	15
5. Investeeringis- ja pensionifondid	18
6. Portfellivalitsemise teenus	24
7. Makseteenused	28
8. Laenud	29
9. Hoiustamine	33

I. Finantsteenuste üldised arengud

Eesti finantsteenuste turg näitas 2013. aasta I poolaastal **kasvumärke: mahud kasvasid nii elukindlustuses kui ka fondisektoris**, kusjuures fondide kasv ei toetunud enam ainult pensionifondidele. Investeermistoodete populaarsust tõstsid kindlasti ka madalad intressimäärad, mistõttu otsiti tähtajalisele hoiusele alternatiive.

Klientide hoiuste koondmaht kasvas 2013. aasta I poolaastal 2% ehk 200 miljonit eurot, kusjuures kasvasid nõudmiseni ja üleööhoiused (lisandus 304 miljonit eurot), samas kui tähtajaliste hoiuste maht vähenes 113 miljoni euro võrra. Klientide hoiuste maht kokku ulatus 2013. aasta juuni lõpus **12,8 miljardi euroni**.

Pankade **laenuportfellide koondmaht jäi** 2013. aasta I poolaastal praktiliselt **muutumatuks**, kasvades poolaastaga 0,4%. 2013. aasta juuni lõpu seisuga oli pankade koondlaenuportfelli suurusks **14,2 miljardit eurot**.

Investeermisvaldkonnas toimus kasv kõikide investeermistoodete osas. Investeermisriskiga elukindlustuse (IRE) lepingute

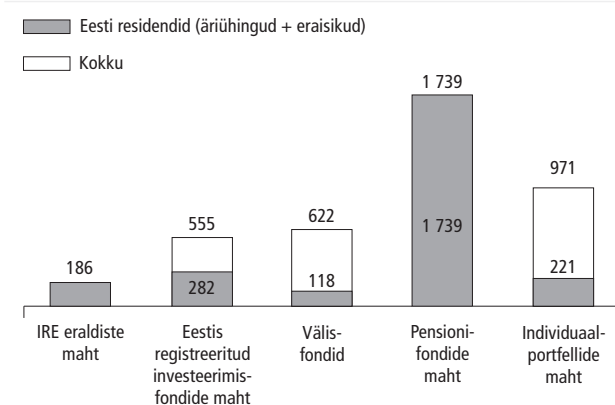
alusel laekunud kindlustusmaksete maht kasvas 26%, pensionifondide koondvarade maht kasvas poolaasta kokkuvõttes 10%, Eestis registreeritud investeermisfondide (v.a pensionifondide) koondvarade maht kasvas 8%. Investeeringud välisfondidesse¹ kasvasid 2% ning individuaalportfellide koondmaht 2%.

Seega on raha kasvatamisele suunatud finantsteenustesse – sh IRE tooted, investeermisfondid, pensionifondid, individuaalportfellid, tähtajalised ja säästuhoiused ning investeermis- ja muud hoiused – paigutatud varade maht kokku võrreldes 2012. aasta lõpuga suurenenud, moodustades **8,538 miljardit eurot** (2012. aasta lõpu seisuga 8,409 miljardit eurot). Tähtajaliste hoiuste mahu vähenemist kompenseeris pensionifondide varade mahu kasv.

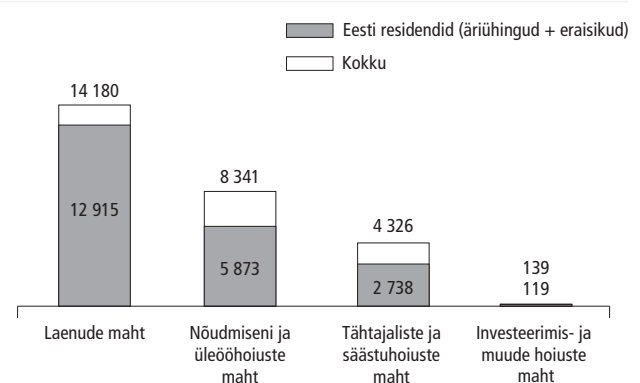
Kindlustusmaksete maht **elukindlustuses kasvas** 2013. aasta I poolaastal **13%** ning moodustas **36 miljonit eurot**. Laekunud kindlustusmaksete maht **kahjukindlustuses kasvas** 2013. aasta I poolaastal 3% ning moodustas **119 miljonit eurot**.

Eesti finantsasutuste poolt pakutavate finantsteenuste mahud:²

Erinevate investeermisteenuste mahud (mln EUR) seisuga 30.06.2013

Erinevate pangateenuste mahud (mln EUR) seisuga 30.06.2013

1 Et vältida andmete näitamist topelt on investeeringutest välisinvesteermisfondidesse võetud maha Eesti kindlustusasutuste ja pensionifondide investeeringud.

2 Eesti residentide andmed sisaldavad üksnes andmeid äriühingute ja eraisikute kohta ning ei sisalda finantseerimisasutuste andmeid.

Eesti finantsasutuste poolt osutatud investeerimis- ja pangateenuste maht, sh andmed Eesti residentidest eraisikute kohta on toodud alljärgnevas tabelis (mln EUR, seisuga 30.06.2013):

Teenus	Kokku, mln EUR	sh Eesti residentidest eraisikud	
		mln EUR	osakaal koguteenuses
Investeeringufondide maht	555	55	10%
Pensionifondide maht	1 739	1 739	100%
Eestis pakutavad välisfondid	622	70	11%
IRE eraldiste maht	186	186	100%
Individaalportfellide maht	971	79	8%
Laenude maht	14 180	6 798	48%
Nõudmiseni ja üleõõhoiuste maht	8 341	2 838	34%
Tähtajaliste ja säästuhoiuste maht	4 326	1 916	44%
Investeeringis- ja muude hoiuste maht	139	92	66%

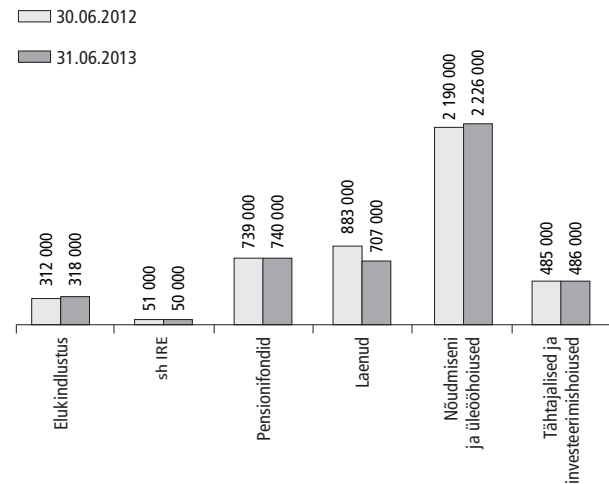
2. Eraisikutest klientide jaotus teenuste lõikes

Lepingute arvu järgi on Eestis enimkasutatud teenuseks nõudmiseni hoius (arvelduskonto). Eraisikutele kuulus 2013. aasta juuni lõpu seisuga **2 226 tuhat arvelduskontot**³ (paljud eraisikud omavad mitut arvelduskontot).

Teiseks eraisikute poolt enimkasutatavaks finantsteenuseks on **pensionifondid**. Pensionifondidega lepingu sõlminud isikute arv kasvas aastaga 739 tuhandelt **740 tuhandeni**, ületades laenulepinguid omavate eraisikute arvu.

2013. aasta I poolaastal vähenes eraisikutega sõlmitud laenulepingute⁴ arv **883 tuhandelt 707 tuhandeni**. Tähtajaliste, säästu- ja investeerimishoiuste lepingute arv suurenes 485 tuhandelt 486 tuhandeni. Elukindlustuses suurenes lepingute arv 312 tuhandelt 318 tuhandeni, sh IRE lepingute arv langes 51 tuhandelt 50 tuhandeni.

Eraisikute lepingute arv finantsteenuste lõikes

³ Arvesse on võetud vaid hoiused rahaliste vahenditega.

⁴ Oluline märkus: analüüs ei arvesta asjaoluga, et mõni isik võib olla sõlminud mitu lepingut.

3. Elukindlustus

a. Teenus

2013. aasta I poolaastal kogusid elukindlustusseltsid **Eestis kindlustusmakseid 36,1** miljonit eurot⁵ (2012. aasta I poolaastal: 31,9 miljonit eurot). Võrreldes aastataguse perioodiga kasvas kindlustusmaksete maht **13,2%**.

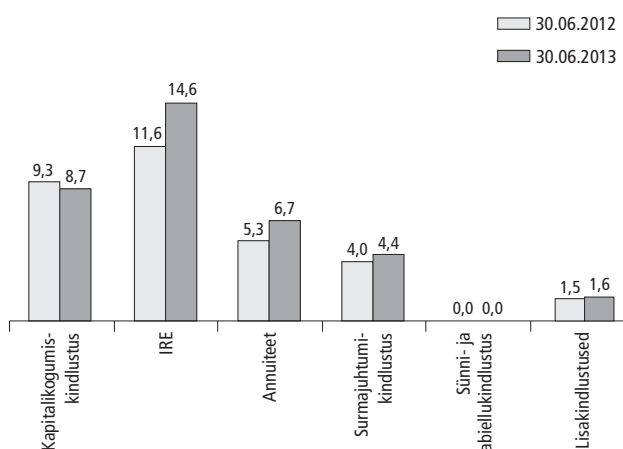
Kindlustusmaksete kasv tuli peamiselt IRE kindlustuse arvelt, mis on jätkuvalt suurima mahuga elukindlustustoodete kindlustusmaksete mahuga 14,6 miljonit eurot (2012. aasta I poolaastal: 11,6 miljonit eurot) ning osatähtsusega 40% (2012. aasta I poolaastal: 37%).

IRE-le järgnes kapitalikogumiskindlustus maksete mahuga 8,7 miljonit eurot (2012. aasta I poolaastal: 9,3 miljonit eurot) ning annuiteet maksete mahuga 6,7 miljonit eurot (2012. aasta I poolaastal: 5,3 miljonit eurot).

Ülejäänud elukindlustustoodete lepingutesse laekus 6,0 miljonit eurot (2012. aasta I poolaastal: 5,5 miljonit eurot).

Üldine turujaotus:	Swedbank Life Insurance	39%
	SEB Elu- ja Pensionikindlustus	26%
	Compensa Life Vienna Insurance	16%
Kliente:	317 726 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	2013. a I p.a laekunud kindlustusmaksed kokku 36,1 mln EUR	

Kindlustusmaksed elukindlustusliikide kaupa (mln EUR)

5 Andmed ei sisalda väljastpoolt Eestit kogutud kindlustusmaksleid.

b. Tarbijad

2013. aasta juuni lõpu seisuga oli Eestis tegutsevate elukindlustusseltsidega sõlmitud 317 726 elukindlustuslepingut, sh **199 990 elukindlustuse põhilepingut**⁶ (2012. aasta juuni lõpu seisuga 312 012 lepingut, sh 197 813 põhilepingut). **Peale mitu aastat kestnud langust on sõlmitud elukindlustuslepingute koguarv kasvanud.**

Peamine kasv on tulnud surmajuhtumikindlustuse ja lisakindlustuse arvelt. Jõusolevate lepingute arv surmajuhtumikindlustuses kasvas aastaga 68 510-lt lepingult 76 329-ni ehk 7 819 lepingu võrra. Seega **lepingute arvu poolest on surmajuhtumikindlustus endiselt kõige populaarsem elukindlustuse põhi liik**. Lisakindlustuse lepinguid oli juuni lõpu seisuga sõlmitud 117 736 (2012. aasta juuni lõpu seisuga 114 199 lepingut).

Annuiteedi jõusolevate lepingute arv kasvas 14 177 lepingult 14 422-ni.

Nagu ka eelnevatel aastatel toimus langus kapitalikogumiskindlustuses, kus aastataguse perioodiga võrreldes vähenes jõusolevate lepingute arv 5 152 lepingu võrra, moodustades juuni lõpu seisuga 58 596 lepingut.

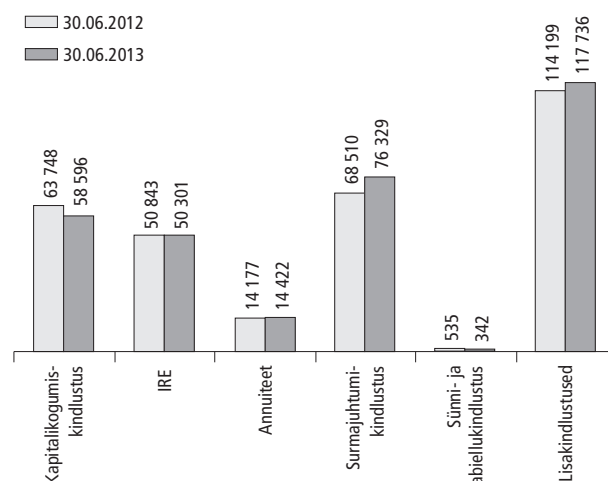
Ka IRE jõusolevate lepingute arv vähenes: 50 843-lt lepingult 50 301-ni.

Suurimad muudatused **lepingu keskmise mahu osas** toimusid annuiteedi ja IRE puhul. Teistes kindlustusliikides keskmine sissemaksete summa aasta jooksul märkimisväärselt ei muutunud.

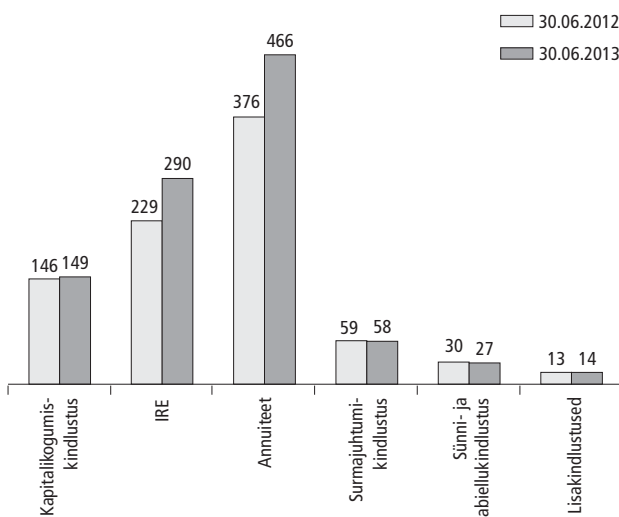
Annuiteetide keskmine sissemakse summa suurenes võrreldes aastataguse perioodiga 376 eurolt 466 euroni.

Keskmine IRE lepingusse tehtud sissemakse summa kasvas aastaga 229 eurolt 290 euroni.

Eestis sõlmitud jõusolevate elukindlustuslepingute arv (tk)

Keskmine lepingusse aastaga sissemakstud kindlustusmaksete summa (EUR)

6 Andmed sisaldavad ainult Eestis sõlmitud elukindlustuslepinguid.

c. Teenusepakkujad

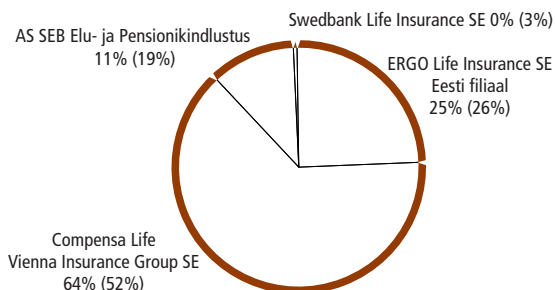
Elukindlustuse juhtkolmikule, kuhu kuuluvad Swedbank Life Insurance, SEB Elu- ja Pensionikindlustus ja Compensa Life Vienna Insurance Group, laekus 2013. aasta I poolaastal 81% kindlustusmaksetest. (2012. aasta I poolaastal 79% kindlustusmaksetest).

Võrreldes aastataguse perioodiga toimusid suurimad muutused elukindlustusseltside turujaotuses Compensa Life Vienna Insurance Group'i ja SEB Elu- ja Pensionikindlustuse puhul. Compensa Life Vienna Insurance Group suurendas oma turuosa 13%-lt 16%-ni (peamiselt annuiteedi arvelt), SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosa aga vähenes 28%-lt 26%-ni (kindlustusmaksete laekumised vähenesid mitmes kindlustusliigis).

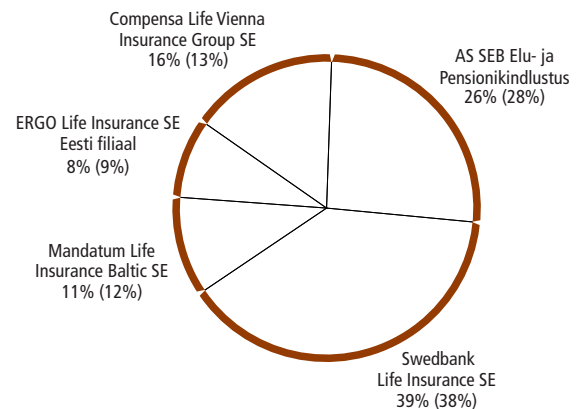
Alljärgnevatel joonistel on ära toodud elukindlustusseltside **turujaotus** peamiste kindlustusliikide lõikes. Suurimad muutused toimusid annuiteedis.

Eesti suurimaks **annuiteedi** teenuse pakkujaks on endiselt ülekaalukalt Compensa Life Vienna Insurance Group. Suurim osa annuiteedi kindlustusmaksete kasvust 2013. aasta I poolaastal tuli just Compensa Life Vienna Insurance Group'i kaudu, mille tulemusena Compensa Life Vienna Insurance Group'i turuosa annuiteedis kasvas veelgi: 52%-lt 64%-ni. Suuruselt teine oli ERGO Life Insurance SE Eesti filiaal turuosaga 25%. SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosa vähenes 19%-lt 11%-ni.

Turujaotus: annuiteet seisuga 30.06.2013 (sulgudes 30.06.2012)

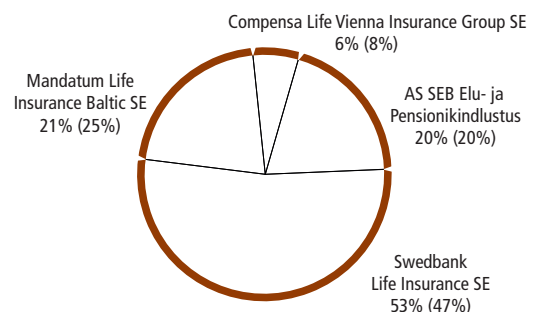

Elukindlustusseltside turuosad 2013. a I p.a laekunud kindlustusmaksete järgi (sulgudes 2012. a I p.a)

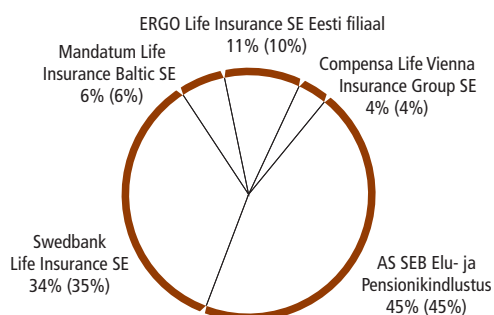
IRE kindlustusmaksete laekumine suurenes peaaegu kõikides elukindlustusseltsides, eeskätt aga Swedbank Life Insurance'is, mille tulemusena Swedbank Life Insurance'i turuosa suurenes 47%-lt 53%-ni. Vaatamata kindlustusmaksete mahu kasvule jäi SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosa muutumatuks (20%), Mandatum Life Insurance Baltic'u turuosa vähenes 25%-lt 21%-ni.

Turujaotus: IRE

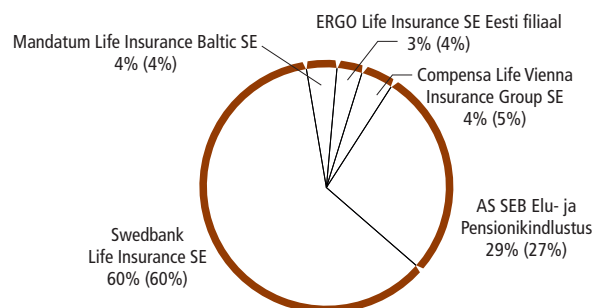
Kapitalikogumiskindlustuse populaarsuse vähenemise tõttu vähenes võrreldes aastataguse perioodiga kapitalikogumiskindlustusse laekunud kindlustusmaksete maht peaaegu kõikides elukindlustusseltsides. Kuna mahu vähenemine toimus suhteliselt ühtlaselt, ei avaldanud see suurt mõju turuosadele. Eesti suurimaks kapitalikogumiskindlustuse teenuse pakkujaks oli 2013. aasta juuni lõpu seisuga SEB Elu- ja Pensionikindlustus turuosaga 45%.

Turujaotus: kapitalikogumiskindlustus

Surmajuhtumikindlustuses kõikusid turuosad suhteliselt vähe. Turuliidri, Swedbank Life Insurance'i turuosa ei muutunud, jäädes 60% juurde. SEB Elu- ja Pensionikindlustuse turuosa kasvas 27%-lt 29%-ni.

Turujaotus: surmajuhtumikindlustus

3.1. Elukindlustusmaaklerid

a. Teenus

Finantsinspeksioonile laekunud andmete põhjal vahendasid Eestis registreeritud kindlustusmaaklerid elukindlustuse valdkonnas 2013. aasta I poolaastal kindlustusmakseid kogusummas 268 tuhat eurot.

Peamiselt vahendati muud liiki elukindlustuslepinguid IRE ning õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuse kõrval: kindlustusmaksete maht läbi maaklerite oli siin 2013. aasta I poolaastal 167 tuhat eurot. Suurima osa moodustas sellest riskielukindlustus.

Õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuse maksete maht moodustas 53 tuhat eurot ning IRE-lepingute kindlustusmaksete maht oli 48 tuhat eurot.

Eesti elukindlustusmaaklerid vahendavad suurel määral Euroopa Majanduspiirkonna riikide kindlustusandjate lepinguid: need moodustavad 57% kindlustusmaksetest ja 43% lepingute arvust.

b. Tarbijad

2013. aasta I poolaastal sõlmiti Eestis tegutsevate kindlustusmaaklerite vahendusel 234 elukindlustuse lepingut.

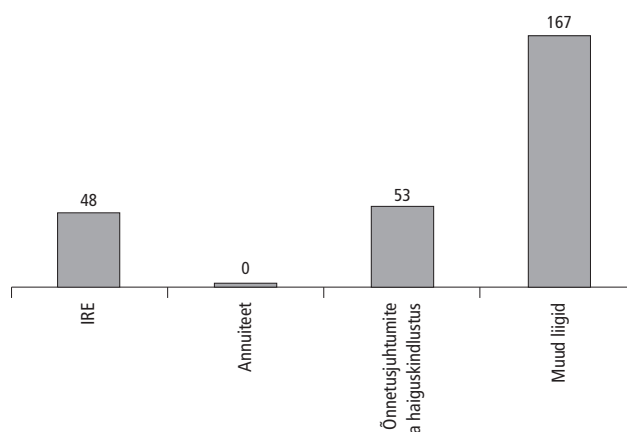
Maaklerite vahendusel sõlmitud kehtivate uute elukindlustuslepingute arv seisuga 30. juuni 2013 jagunes järgmiselt:

- IRE – 2 lepingut,
- annuiteet – 0 lepingut,
- õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustus – 79 lepingut,
- muud liigid – 153 lepingut.

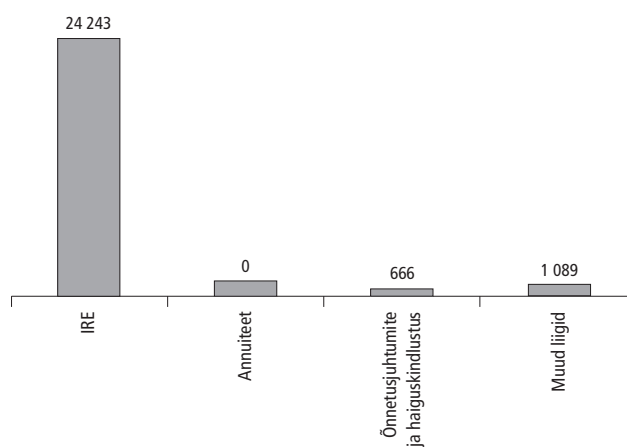
Suurim lepingu keskmine maht oli IRE puhul: 24 243 eurot. Kindlustusmaaklerite vahendusel sõlmitud muudesse elukindlustuse lepingutesse maksti keskmiselt sisse 1 089 eurot ning õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuse lepingutesse 666 eurot.

Üldine turujaotus:	KindlustusEst Kindlustusmaakler	43%
	UADBB Aon Baltic Eesti filiaal	35%
Kliente:	234 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	2013. a I p.a vahendatud kindlustusmaksed 268 tuhat EUR	

Kindlustusmaaklerite kaudu vahendatud kindlustusmaksed elukindlustuse liikide lõikes 2013. a I p.a (tuh EUR)

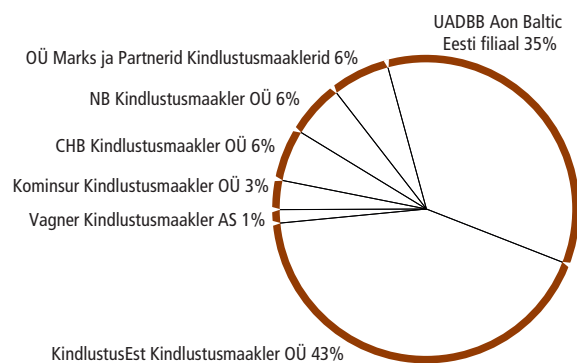
Keskmine lepingusse poolaastaga sissemakstud kindlustusmaksete summa 2013. a I p.a (EUR)

c. Teenusepakkujad

Elukindlustuslepinguid vahendasid 2013. aasta I poolaastal 7 kindlustusmaaklerit, neist suurima turuosaga oli KindlustusEst Kindlustusmaakler OÜ (43%). Talle järgnes UADBB Aon Baltic Eesti filiaal turuosaga 35%. NB Kindlustusmaakler OÜ, OÜ Marks ja Partnerid Kindlustusmaaklerid ja CHB Kindlustusmaakler sõlmisid igaüks 6% kindlustusmaaklerite kaudu vahendatud elukindlustuslepingutest.

Kindlustusmaaklerite turuosad elukindlustuse maksete järgi seisuga 30.06.2013

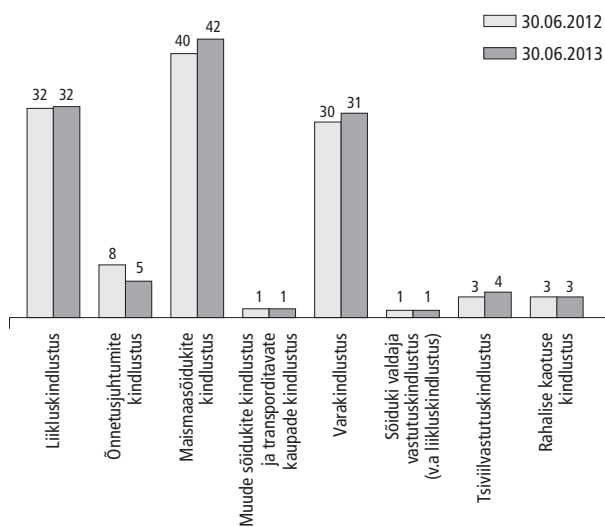
4. Kahjukindlustus⁷

a. Teenus

2013. aasta I poolaastal laekus Eestis tegevusloa alusel tegutsevatele kahjukahjuseltsidele ja välismaiste kahjukindlustusseltside filiaalidele kindlustusmakseid summas **119 miljonit eurot** (2012. aasta I poolaastal 116 miljonit eurot), sh väliskindlustusseltside Eesti filiaalidele 27 miljonit eurot ehk 23% kõikidest kogutud kindlustusmaksetest (2012. aasta I poolaastal 22 miljonit eurot ehk 19% kõikidest kogutud kindlustusmaksetest).

Kindlustusmaksete laekumine erinevate kahjukindlustuse liikide lõikes oli suuresti sarnane 2012. aastale. Suurim muutus toimus maismaasõidukite kindlustuses ehk **kaskokindlustuses**, kus võrreldes aastataguse perioodiga kasvas kindlustusmaksete maht 40 miljonilt eurolt 42 miljoni euroni. Maismaasõidukite kindlustus oli endiselt mahult suurimaks kindlustusliigiks osakaaluga 35%.

Kindlustusmaksed kahjukindlustuse liikide kaupa (mln EUR)

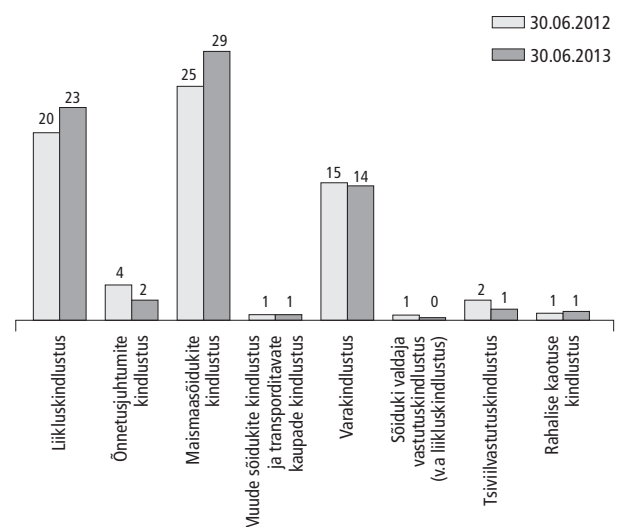

Üldine turujaotus:	IF P&C Insurance	27%
	ERGO Kindlustus	14%
	Swedbank P&C Insurance	14%
Kliente:	info puudub	
Teenuse maht:	2013. a I p.a laekunud kindlustusmaksed 119 mln EUR	

Kohustusliku **liikluskindlustuse** kindlustusmaksete maht jäi võrreldes aastataguse perioodiga muutumatuks, moodustades 32 miljonit eurot. Talle järgnes **varakindlustus** kindlustusmaksete mahuga 31 miljonit eurot.

2013. aasta I poolaastal maksti hüvitistena välja 71 miljonit eurot (2012. aasta I poolaastal 67 miljonit eurot). **Võrreldes aastataguse perioodiga kasvasid kõige enam väljamakstud hüvitised maismaasõidukite kindlustuses – 25 miljonilt eurolt 29-le miljonile eurole ning liikluskindlustuses – 20 miljonilt eurolt 23-le miljonile eurole.** Samas vähenesid varakindlustuses hüvitissummad 15 miljonilt eurolt 14 miljoni euroni.

Väljamakstud hüvitised kahjukindlustuse liikide kaupa (mln EUR)

⁷ Andmed kahjukindlustuse kohta hõlmavad ainult Eestis sõlmitud lepinguid. Andmed ei sisalda Eesti kindlustusseltside välisriikide filiaalides sõlmitud kindlustuslepinguid.

Kõrgeim väljamakstud hüvitiste suhe kindlustusmaksetesse oli liikluskindlustuses: 71% (2012. aasta I poolaastal 63%). Järgnes maismaasõidukite kindlustus, kus nimetatud näitaja moodustas 68%. Muude sõidukite ja transporditavate kaupade kindlustuses⁸ moodustas väljamakstud hüvitiste suhe kindlustusmaksetesse 65%. Enim vähenes aga hüvitiste suhe tsiviilvastutuskindlustuses 63%-lt 31%-ni.

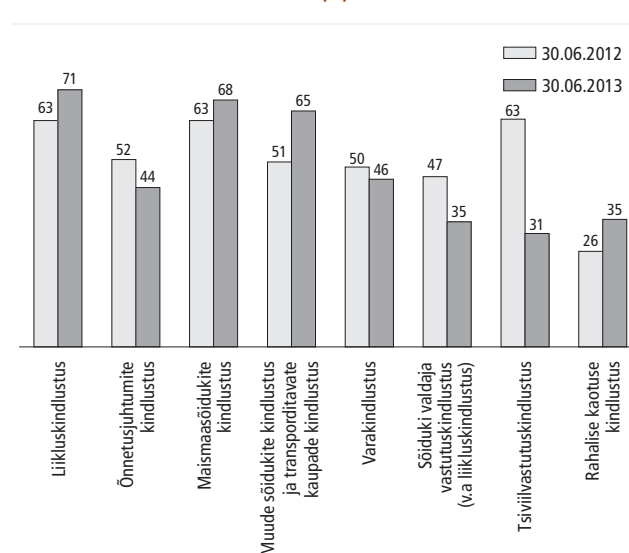
b. Teenusepakkujad

2013. aasta I poolaastal suurenes jätkuvalt kindlustusmaksete laekumine RSA kaubamärgi all tegutsevale Codan Forsikring A/S Eesti filiaalile, mille tulemusena kasvas kindlustusseltsi turuosa 11%-lt 13%-ni. Kindlustusmaksete järgi kuulub nüüd RSA kaubamärgi all tegutsev Codan Forsikring A/S Eesti filiaal nelja suurima Eestis tegutseva kahjukindlustusseltsi hulka.

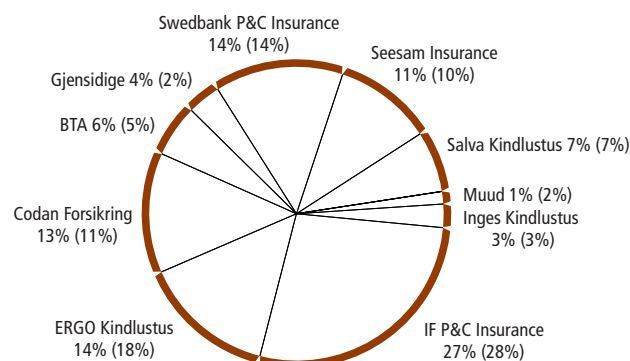
2013. aasta juuni lõpu seisuga oli kahjukindlustajate turul suurima turuosaga 27% If P&C Insurance AS. ERGO Kindlustusele ja Swedbank P&C Insurance AS-le kuulus kummalegi 14% turust.

Välismaiste kindlustusandjate filiaalide summaarne turuosa oli 23%, suurima 13%-lise turuosaga Codan Forsikring A/S Eesti filiaal.

Hüvitiste suhe kindlustusmaksetesse (%)

Kahjukindlustusseltside turuosad 2013. a I p.a laekunud kindlustusmaksete järgi (sulgudes 2012. a I p.a)

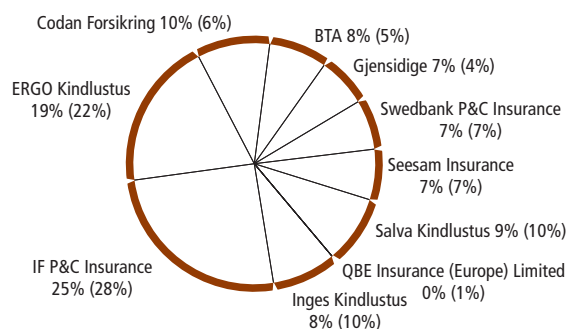

8 Lisaks transporditavate kaupade kindlustusele kuulub siia laevade, õhusõidukite, veesõidukite ja raudtee veerevkoosseisu kindlustus.

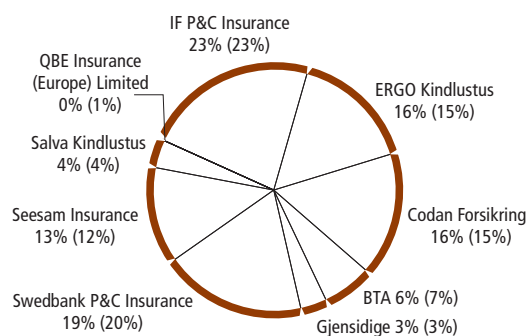
Alljärgnevatel joonistel on toodud Eesti kindlustusseltside ja välismaiste seltside Eesti filiaalide turujaotus kolme suurima kahjukindlustustoote lõikes.

Suurim turuosa liiklus-, maismaasõidukite- ja varakindlustuses kuulus endiselt If P&C Insurance AS-le – vastavalt 25%, 23% ja 34%. Codan Forsikring A/S Eesti filiaal kasvatas oma turuosa kõikides eelnimetatud kindlustustoodetes: **liikluskindlustuses** 6%-lt 10%-ni, **maismaasõidukite kindlustuses** 15%-lt 16%-ni ning **varakindluses** 11%-lt 15%-ni.

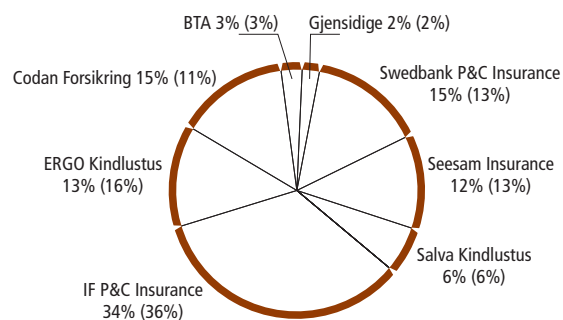
Turujaotus: liikluskindlustus seisuga 30.06.2013 (sulgudes 30.06.2012)

Turujaotus: maismaasõidukite kindlustus

Turujaotus: varakindlustus

4.1. Kahjukindlustus- maaklerid

a. Teenus

Finantsinspektsioonile laekunud andmete põhjal vahendasid Eestis registreeritud kindlustusmaaklerid kahjukindlustuse valdkonnas 2013. aasta I poolaastal kindlustusmaksed kogusummas 64 miljonit eurot⁹.

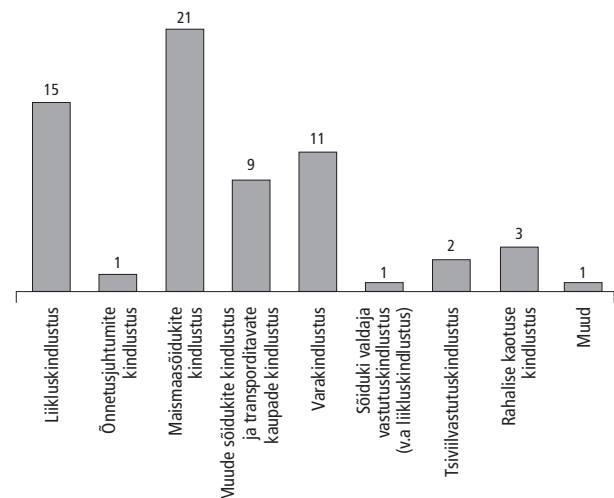
Sarnaselt kindlustusmaksete laekumisele kahjukindlustusseltsidele olid 2013. aasta I poolaastal vahendatud kindlustusmaksete mahu järgi suurimateks kindlustusliikideks maismaasõidukite kindlustus (vahendatud kindlustusmaksete maht 21 miljonit eurot), liikluskindlustus (15 miljonit eurot) ja varakindlustus (11 miljonit eurot).

Eesti kahjukindlustusmaaklerid vahendavad nii Eesti kindlustusseltside kui ka välisriikide kindlustusseltside lepinguid. Eesti maaklerite kaudu vahendavate Euroopa Majanduspiirkonna riikide kindlustusandjate lepingute kindlustusmaksete maht moodustas 2013. aasta I poolaastal 21% kõikidest maaklerite kaudu laekunud kindlustusmaksetest ja 1% nende juures sõlmitud lepingute arvust.

Kokku moodustas Euroopa Majanduspiirkonna riikide kindlustusandjate lepingute kindlustusmaksete maht 2013. aasta I poolaastal 13,4 miljonit eurot, millest suurim osa kuulus muude sõidukite ja transporditavate kaupade kindlustusele (8,0 miljonit eurot), rahalise kaotuse kindlustusele (3,3 miljonit eurot) ja varakindlustusele (1,0 miljonit eurot).

Üldine turujaotus:	IIZI Kindlustusmaakler	20%
	Marsh Kindlustusmaakler	12%
	Vandeni Kindlustusmaaklerid	12%
Kliente:	336 068 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	2013. a I p.a laekunud kindlustusmaksed	
	64 mln EUR	

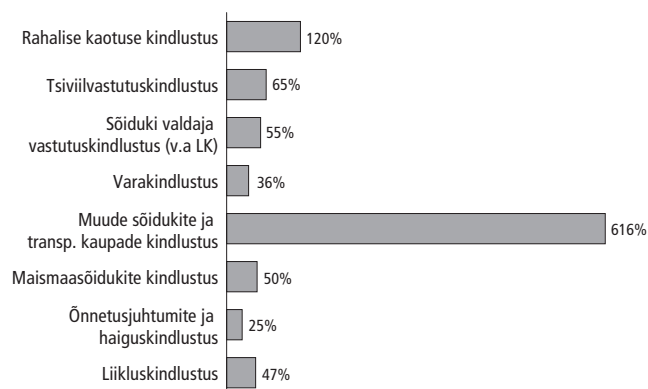
Kindlustusmaaklerite kaudu vahendatud kindlustusmaksed kahjukindlustuse liikide lõikes 2013. a I p.a (mln EUR)

⁹ Lisaks kindlustusandjate lepingutele vahendati Eestis ka välismaiste edasikindlustusandjate lepinguid. Nende kindlustusmaksete maht oli 2013. aasta I poolaastal 1,6 miljonit eurot. Käesolev ülevaade neid ei käsitle.

Kahjukindlustusseltside ja -maaklerite andmeid omavahel võrreldes on näha, et 2013. aasta I poolaastal kasutati suuremal määral **välismaiste kindlustusandjaid** selliste kindlustusliikide puhul nagu **muude sõidukite** (õhu- ja veesõidukite) ja **transporditavate kaupade kindlustus ning rahalise kaotuse kindlustus**. Nendes kindlustusliikides ületas välismaistele kindlustusseltsidele vahendatud kindlustusmaksete maht Eesti kindlustusandjate kindlustusmaksete mahtu vastavalt 6,2 korda ja 1,2 korda.

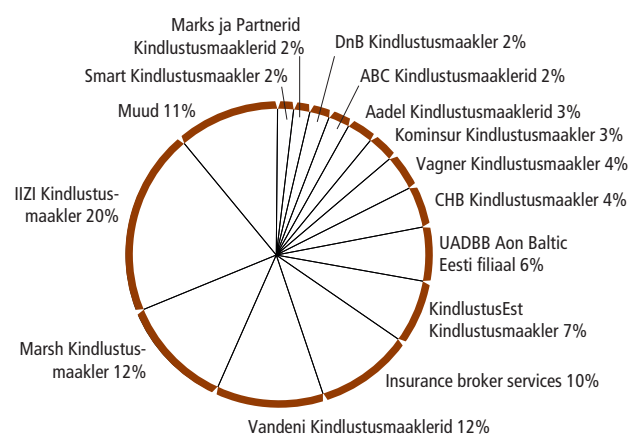
Maaklerite kaudu vahendatud maksete suhe Eesti kahjukindlustusseltside maksetesse 2013. a I p.a (%)

b. Teenusepakkujad

Kahjukindlustuslepinguid pakkusid 2013. aasta I poolaastal 33 kindlustusmaaklerit, neist suurima turuosaga oli IIZI Kindlustusmaakler AS (20%). Talle järgnesid Marsh Kindlustusmaakler ja Vandeni Kindlustusmaaklerid (mõlemad turuosaga 12%).

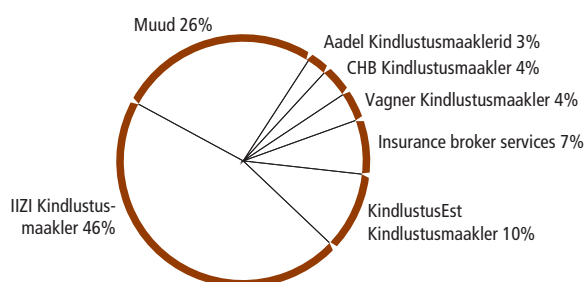
Kindlustusmaaklerite turuosad kahjukindlustuse maksete järgi seisuga 30.06.2013

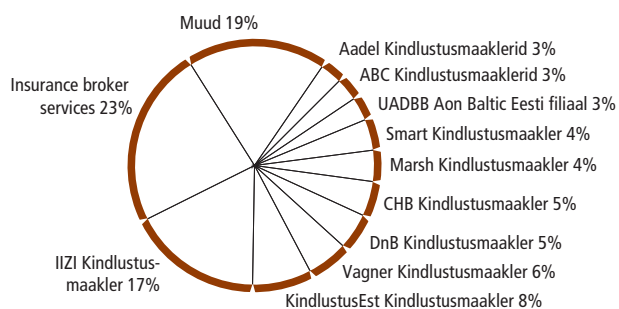
Liikluskindlustuses omas suurimat 46% suurust turuosa IIZI Kindlustusmaakler, talle järgnesid KindlustusEST Kindlustusmaakler turuosaga 10% ja Insurance broker services turuosaga 7%.

Maismaasõidukite kindlustuses oli suurim turuosa 2013. aasta I poolaastal Insurance broker services'il (23%), talle järgnesid IIZI Kindlustusmaakler turuosaga 17% ja KindlustusEST Kindlustusmaakler turuosaga 8%.

Kindlustusmaaklerite turuosad liikluskindlustuses seisuga 30.06.2013

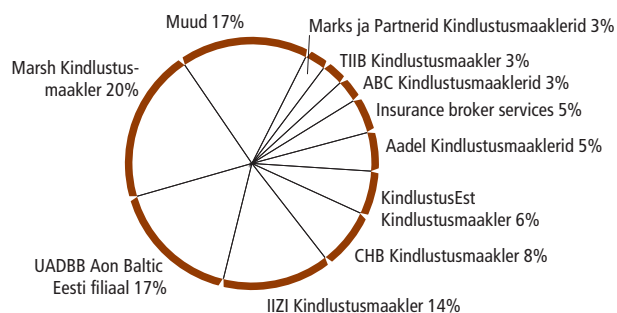
Kindlustusmaaklerite turuosad maismaasõidukite kindlustuses

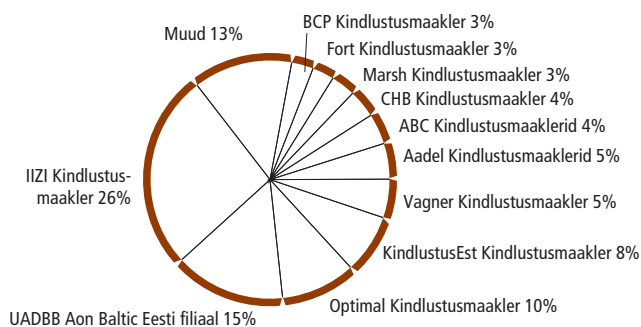
Varakindlustuses omas suurimat turuosa Marsh Kindlustusmaakler (20%). Talle järgnesid UADBB Aon Baltic Eesti filiaal turuosaga 17% ja IIZI Kindlustusmaakler turuosaga 14%.

Reisikindlustuses (mis on ülalpool näidatud õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuse all) jagunes turg ühtlasemalt. Suurim, 26% suurune turuosa kuulus IIZI Kindlustusmaaklerile, talle järgnesid UADBB Aon Baltic Eesti filiaal turuosaga 15% ja Optimal Kindlustusmaakler turuosaga 10%.

Kindlustusmaaklerite turuosad varakindlustuses

Kindlustusmaaklerite turuosad reisikindlustuses

5. Investeeringis- ja pensionifondid¹⁰

a. Teenus

Investeeringisfondide, sh pensionifondide varade maht kasvas 2013. aasta I poolaastal 10% ehk 203 miljoni euro võrra, moodustades 2013. aasta juuni lõpuks 2,29 miljardit eurot¹¹, mis on viimaste aastate suurim näitaja ning hakkab lähenema kriisieelsele tasemele.

Sarnaselt eelnevatele aastatele toetasid Eesti fondisektori kasvu kohustuslikud pensionifondid.

2013. aasta I poolaastal kasvas kohustuslike pensionifondide varade maht 158 miljonit euro ehk 11% võrra, ulatudes 2013. aasta juuni lõpuks 1,638 miljardi euroni. Vabatahtlike pensionifondide varade maht suurenes 5 miljonit euro võrra – 96 miljonilt eurolt 101 miljoni euroni.

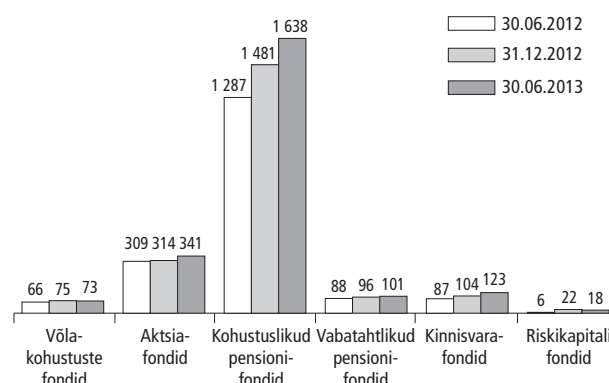
Aktsiafondide¹² varade mahu kasv oli viimase kahe aasta suurim, moodustades 27 miljonit eurot ehk 9%. Aktsiafondide maht ulatus 2013. aasta juuni lõpus 341 miljoni euroni.

Kinnisvarafondide varade maht kasvas poolaastaga 104 miljoni eurolt 123 miljoni euroni ehk 19%. Völkohustuste fondide varade maht vähenes 2013. aasta I poolaastal 75 miljonilt eurolt 73 miljoni euroni ehk 4%.

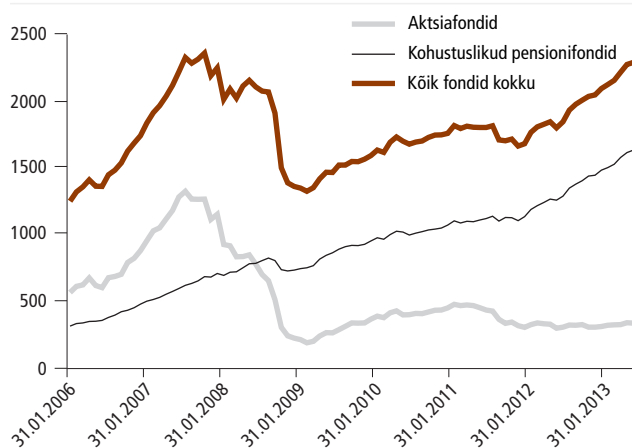
Fondisektori koondstruktuuris on endiselt suurimaks fonditüübiks kohustuslikud pensionifondid osakaaluga 71%. Suuruselt teisel kohal olid jätkuvalt aktsiafondid osakaaluga 15%. Ülejäänud fondidele – völkohustuste fondidele, vabatahtlikele pensionifondidele ning kinnisvarafondidele – kuulus 3–5% fondide koguvarede mahust. Riskikapitali fondide osakaal oli 1%.

Üldine turujaotus:	Swedbank Investeeringisfondid	42%
	SEB Varahaldus	21%
	LHV Varahaldus	14%
Kliente:	756 939	kehtivat lepingut
Teenuse maht:	fondide kogumaht 2,29 mld EUR	

Fondide investeeringute turuväärtus (mln EUR)

Investeeringis- ja pensionifondide dünaamika (mln EUR)

¹⁰ Andmed investeeringisfondide kohta hõlmavad kõiki Eestis registreeritud investeeringisfondide kliente, sh ka välisriikide kliente.

¹¹ Turuväärtus.

¹² Kohalike aktsiafondide alla loetakse ka fondifondid ja segafondid.

b. Tarbijad

2013. aasta I poolaastal vähenes osakuomanike arv¹³ Eesti fondides ligi 14 tuhande võrra. Eriti märgatavalt vähenes osakuomanike arv pensionifondides ja aktsiafondides.

Kuigi aastataguse perioodiga võrreldes on kohustuslike pensionifondide osakuomanike arv kasvanud, toimus kasv 2012. aasta II poolaastal. 2013. aasta I poolaastal on aga toimunud langus 11 648 võrra, mille põhjuseks oli lepingute lõpetamine seoses II samba pensioni väljamaksmisega.

Finantsinspektsiooni andmetel oli kohustuslike pensionifondide osakuomanike arv 2013. aasta juuni lõpu seisuga 694 454. Siinkohal tuleb aga silmas pidada, et paljud eraisikud kasutavad võimalust koguda pensioni läbi mitme kohustusliku pensionifondi ja seega on II pensionisambaga liitunud tegelik arv osakuomanike arvust väiksem (2013. aasta juuni lõpu seisuga 642 272 isikut).

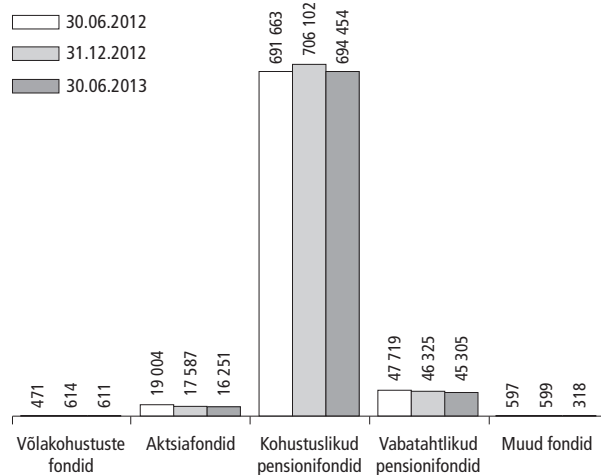
Ka vabatahtlike pensionifondide osakuomanike arv langes poolaastaga 1 020 osakuomaniku võrra. See suundumus jätkub juba neljandat aastat järjest.

Vaatamata headele tootluse näitajatele jätkus osakuomanike väljavool ka aktsiafondidest. Poolaastaga kahanes aktsiafondide osakuomanike arv 1 336 võrra.

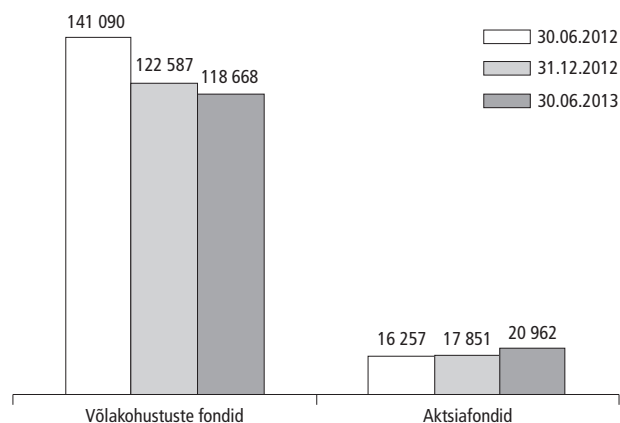
Kokkuvõttes olid seisuga 30. juuni 2013 suurimaks fondiliigiks kliendibaasi järgi kohustuslikud pensionifondid osakuomanike arvuga 694 454 ning neile järgnesid:

- vabatahtlikud pensionifondid osakuomanike arvuga 45 305;
- aktsiafondid osakuomanike arvuga 16 251;
- võlakohustuste fondid osakuomanike arvuga 611;
- muud fondid (kinnisvara- ja riskikapitali fondid) osakuomanike arvuga 318.

Fondide osakuomanike arv

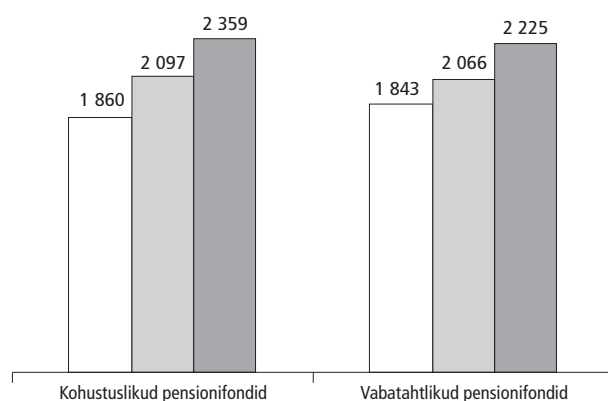

13 Sisaldab ka mitteresidentidest osakuomanike.

Investeeringute turuväärtus osakuomaniku kohta, EUR (1)

Suurimad investeeringud ühe kliendi kohta¹⁴ on tehtud kinnisvarafondidesse (387 857 eurot), mis tuleneb asjaolust, et sellistesse fondidesse investeerivad enamasti jõukamad eraisikud ja kutselised investorid.

2013. aasta I poolaastal kasvas keskmine investeeringute turuväärtus kohustuslikes ja vabatahtlikes pensionifondides. Selle põhjuseks võis olla väiksemate summade omanike lahkumine fondidest, kuna kätte jõudis pensioni väljamaksete aeg ning samas kindlasti ka pensionifondide varade mahu suurenemine.

Investeeringute turuväärtus osakuomaniku kohta, EUR (2)

Keskmsed investeeringud ühe kliendi kohta eri liiki fondide lõikes 2013. aasta juuni lõpu seisuga:

- võlakohustuste fondid 118 668 eurot;
- aktsiafondid 20 962 eurot;
- kohustuslikud pensionifondid 2 359 eurot;
- vabatahtlikud pensionifondid 2 225 eurot.

¹⁴ Investeeringud ühe kliendi kohta on näitliku iseloomuga ning viitavad vaid investeeringu ligikaudsele suurusjärgule (nt pensionifondide puhul viivad uued süsteemiga liitunud keskmise investeeringu mahu allapoole).

c. Teenusepakkujad

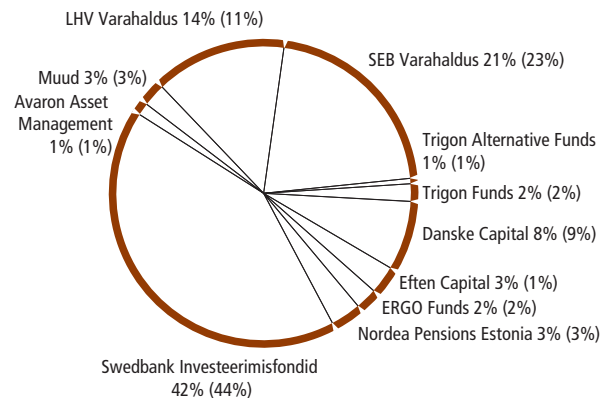
Suurimaks muutuseks fondide varade jaotuses¹⁵ võrreldes aastataguse perioodiga oli LHV Varahalduse turuosa jätkuv kasv 11%-lt 14%-ni.

Swedbank Investeeringufondidele kuulus 2013. aasta juuni lõpu seisuga 42% fonditurust, SEB Varahaldusele 21% ning Danske Capitalile 8% turust.

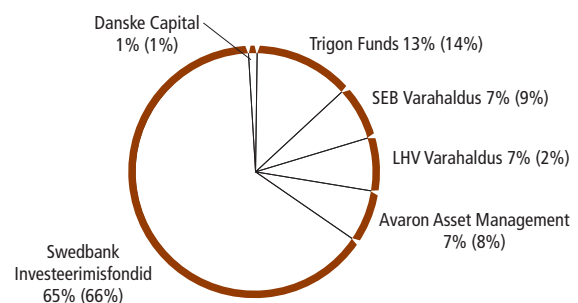
Suurimaks muutuseks **aktsiafondide** turujaotuses oli LHV Varahalduse turuosa suurenemine 2%-lt 7%-ni, samas kui teiste fondivalitsejate turuosad kahanesid 1-2% võrra. Vaatamata turuosa vähenemisele 66%-lt 65%-ni jäi Swedbank Investeeringufondid kindlalt turuliidri positsioonile. Suuruselt teise Trigon Funds'i turuosa oli 13% (juuni lõpus 2012 14%). Suuruselt kolmas oli SEB Varahaldus 7%-lise turuosaga (juuni lõpus 2012 9%).

2012. aasta lõpus laienes **võlakohustuste fondide**¹⁶ pakkujate valik – uue intressifondi tõi turule Avaron Asset Management. Seega võlakohustuste fonde pakub hetkel kolm fondivalitsejat: SEB Varahaldus turuosaga 86%, Avaron Asset Management turuosaga 9% ning Danske Capital turuosaga 5%.

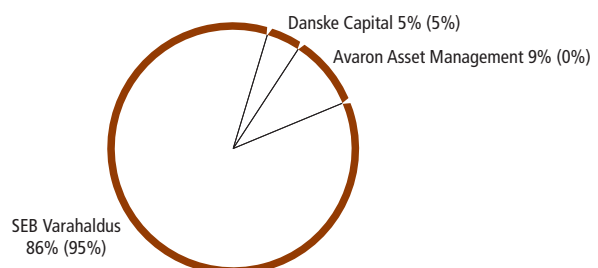
Turujaotus: kõik fondid kokku seisuga 30.06.2013 (sulgudes 30.06.2012)

Turujaotus: aktsiafondid

Turujaotus: võlakohustuste fondid

¹⁵ Turuväärtuse alusel.

¹⁶ Rahaturufondid ja intressifondid.

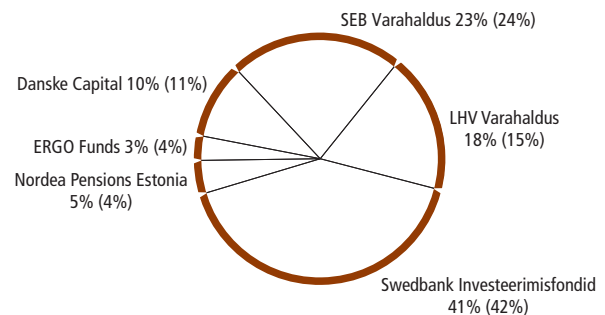
Suurim osa **pensionifondide** turust kuulus jätkuvalt Swedbank Investeeringufondidele. Samas jätkus **kohustuslike pensionifondide** raha liikumine suurematelt fondivalitsetajelt LHV Varahaldusesse. Swedbank Investeeringufondide turuosa kahanes 42%-lt 41%-le, SEB Varahalduse turuosa 24%-lt 23%-le ja Danske Capitali turuosa 11%-lt 10%-le. LHV Varahalduse turuosa kasvas samas 15%-lt 18%-ni ning suuruselt on LHV Varahaldusest saanud kolmas pensionifondide valitseja Eestis.

Vabatahtlike pensionifondide turg püsis enamasti stabiilsena. Kaks kolmandikku vabatahtlike pensionifondide turust kuulub endiselt Swedbank Investeeringufondidele (turuosa 62%).

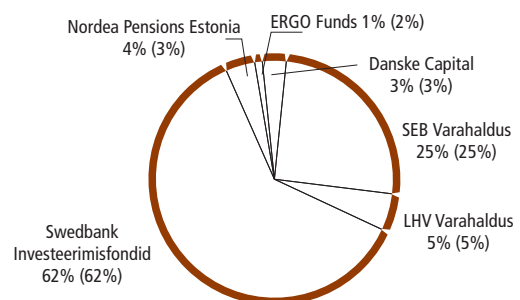
Muude fondide osas oli suurima turuosaga EfTEN Capital 50%-ga. AS-ile EEREIF Management (endine GILD Property Asset Management) kuulus 15% turust. Neile järgnes 2012. aastal tegevust alustanud SmartCap turuosaga 13%.

Kuna Eesti investeerimisfondide klientidest moodustavad arvestava osa mitteresidendid, on Eesti fondituru kohta järel-
duste tegemiseks oluline eristada Eesti residendist kliendid mitteresidentidest. **Eesti residentide osakaal** oli 2013. aasta juuni lõpu seisuga **51%** Eestis registreeritud investeerimisfondide varade mahust (2012. aasta juuni lõpus 47%).

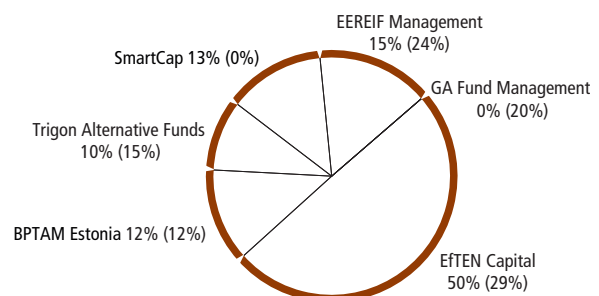
**Turujaotus: kohustuslikud pensionifondid seisuga 30.06.2013
(sulgudes 30.06.2012)**

Turujaotus: vabatahtlikud pensionifondid

Turujaotus: muud fondid

Eesti aktsiafondidesse paigutatud rahast kuulus Eesti residentidest klientidele 41% ning mitte-residentidest klientidele 59%.

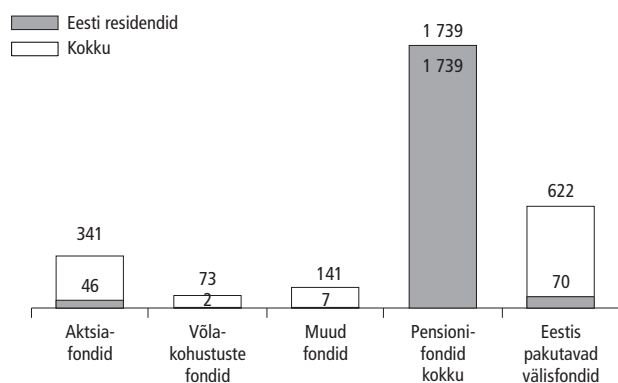
Eesti residentidest klientide poolt eelistatuimaks aktsiafondide fondivalitsejaks oli Swedbank Investeerimisfondid, mis valitses 65% Eesti residentide poolt aktsiafondidesse paigutatud varadest. SEB Varahaldus valitses 16% Eesti residentide poolt aktsiafondidesse paigutatud varadest.

Eesti võlakohustuste fondidesse paigutatud rahast kuulus Eesti residentidest klientidele 66% ning mitteresidentidest klientidele 34%. Eesti residentidest klientide turul kuulus suurim turuosa SEB Varahaldusele, mis valitses 87% võlakohustuste fondidesse paigutatud residentide varadest. Avaron Asset Management'ile kuulus 11% võlakohustuste fondidesse paigutatud residentide varadest. Swedbank Investeerimisfondid võlakohustuste fonde ei valitse.

Muudesse fondidesse paigutatud rahast kuulus Eesti residentidest klientidele 66% ning mitte-residentidest klientidele 34%. Eesti residentidest kuulus suurim turuosa Eften Capitalile, mis valitses 51% muudesse fondidesse paigutatud varadest. 2012. aastal tegevust alustanud SmartCap kuulus 20% ning EEREIF Management'ile 16% muudesse fondidesse paigutatud varadest.

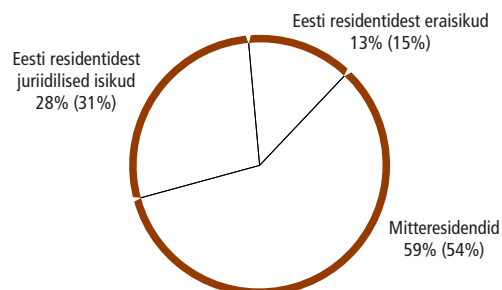
Eesti residentidest eraisikute eelistused fondide valikul:

Eesti residentidest eraisikute poolt fondidesse paigutatud raha
seisuga 30.06.2013 (mln EUR)

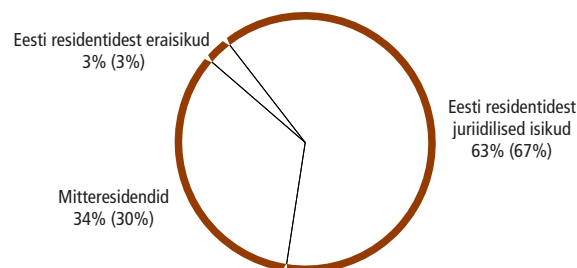

Aktsiafondide klientide struktuur seisuga 30.06.2013

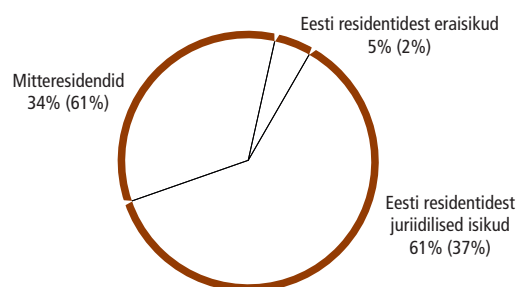
(sulgudes 30.06.2012)

Võlakohustuste fondide klientide struktuur

Muude fondide klientide struktuur

6. Portfellivalitsemise teenus¹⁷

a. Teenus

Portfellide valitsemise teenust pakuvad nii fondivalitsejad, pangad kui ka investeerimisühingud. Suurimad mahud on koondunud fondivalitsejate kätte, moodustades 65% turust ehk mahult 630 miljonit eurot. Pankade poolt valitsetavate klientide portfellide maht moodustas 326 miljonit eurot ning investeerimisühingute poolt valitsetavate klientide portfellide maht 15 miljonit eurot.

Kokkuvõttes moodustas 2013. aasta juuni lõpu seisuga klientide väärtpaberiportfellide koondmaht 971 miljonit eurot. Aasta lõpus tehtud muudatused aruandluses¹⁸ ning mõningad muudatused mõnede turuosaliste aruandluse metoodikas ei võimalda täpselt hinnata valitsemisteenuse koondmahu muutust võrreldes aastataguse perioodiga.

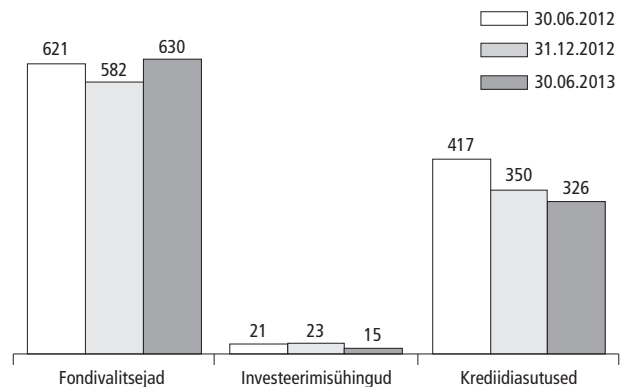
b. Teenuse tarbijad

2013. aasta juuni lõpu seisuga kuulus üle poole klientide koondportfelli mahust **Eesti residentidele** – ligikaudu 72% klientide portfellide mahust ehk 701 miljonit eurot. Sellest omakorda 480 miljonit eurot kuulus finantseerimisasutustele, 142 miljonit eurot äriühingutele ja 79 miljonit eurot eraisikutele¹⁹.

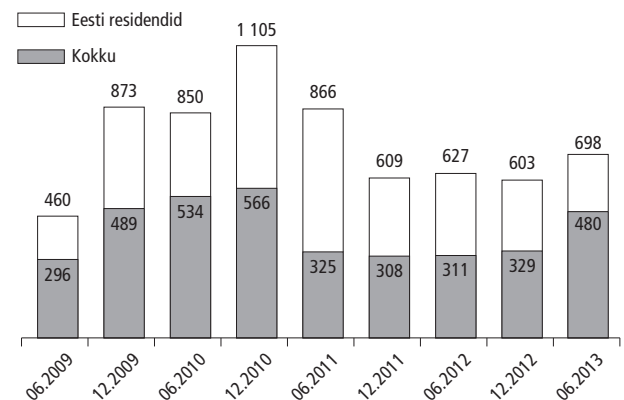
Klientide lõikes olid suurimaks kliendigrupiks finantseerimisasutused, mille portfellide maht moodustas 2013. aasta juuni lõpu seisuga 698 miljonit eurot. Finantseerimisasutuste portfellide mahtude suurenemise põhjuseks olid muudatused klientide kvalifitseerimise metoodikas, mille tulemusena osa äriühingutest liigitati finantseerimisasutuste alla lähtudes statistikaameti klassifikatsiooni nõudest.

Üldine turujaotus:	Swedbank	40%
	Trigon Funds	27%
	SEB	17%
Kliente:	info puudub	
Teenuse maht:	portfellide kogumaht 971 mln EUR	

Portfellide mahud (mln EUR)

Portfellide mahud residentsuse lõikes – finantseerimisasutused (mln EUR)

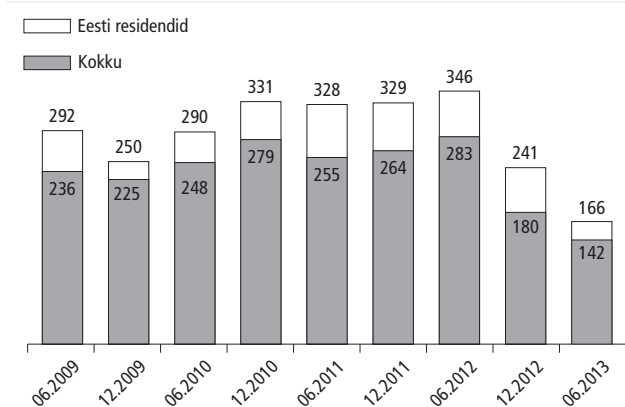
¹⁷ Andmed portfellide valitsemise kohta hõlmavad kõiki nimetatud teenust Eestis pakkuvaid subjekte, kelle klientideks võivad olla nii Eesti kui ka välisriikide kliendid. Valitsemisteenus antud kontekstis hõlmab ka portfelli valitsemist koos nõustamisega.

¹⁸ 30.11.2012 on jõustunud Eesti Panga Presidendi määruse nr 16 „Krediidasutuse bilansivälise aruandluse kehtestamine” uus redaktsioon.

¹⁹ Siin ja edaspidi hõlmavad finantseerimisasutused kindlustusandjaid ja pensionifonde, krediidasutusi ja muid finantseerimisasutusi; äriühingud hõlmavad muid äriühinguid ja riigi või kohaliku omavalitsuse äriühinguid; eraisikud hõlmavad eraisikuid ja mittetulundusühinguid. Valitsuse all näidatakse valitsust ja riiklikke sotsiaalafonde.

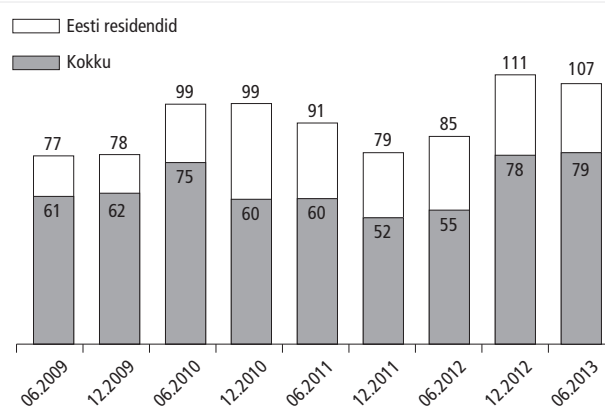
Äriühingute portfelli maht moodustas 2013. aasta juuni lõpus 166 miljonit eurot, vähenedes poolaastaga ligi kolmandiku (2012. aasta lõpus oli maht 241 miljonit eurot). Lisaks eelmainitud muudatustele klientide kvalifitseerimise metoodikas mõjutas äriklientide portfelli mahtu ka lepingute lõpetamine mõnede suurl klientidega.

Portfelli mahud residentsuse lõikes – äriühingud (mln EUR)

Eraisikute portfelli maht vähenes poolaastaga 111 miljonilt eurolt 107 miljoni euroni.

Portfelli mahud residentsuse lõikes – eraisikud (mln EUR)

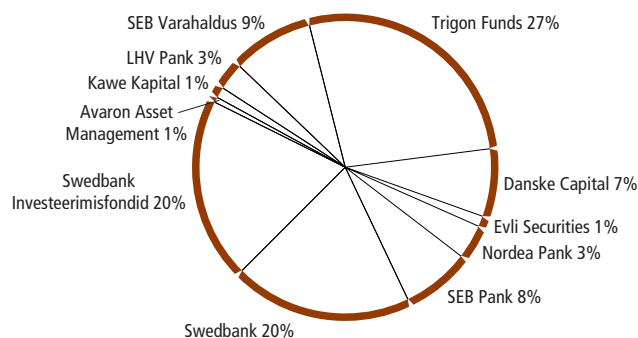

c. Teenusepakkujad

Suurim turuosa klientide portfelli valitsemises kuulus 2013. aasta juuni lõpus Swedbank Grupi ettevõtetele (kokku 40%). Trigon Funds'ile kuulus 27% ning SEB Grupi ettevõtetele 17% kõikide portfelli koondmahust.

Võrdlust eelmiste perioodidega ei ole siin võimalik välja tuua üldtõttu metodoloogiliste erinevuste tõttu.

Klientide portfelli turuosa teenusepakkujate lõikes seisuga 30.06.2013

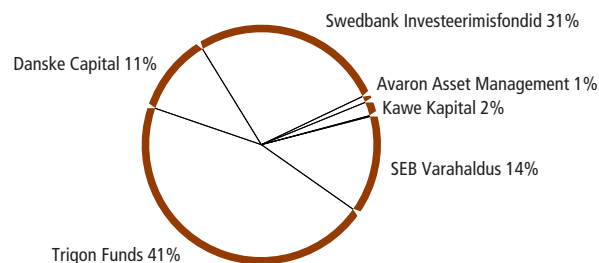

Fondivalitsejate lõikes kuulus suurim klientide portfelli koondportfelli maht Trigon Funds'ile (41%). Swedbank Investeeringufondidele kuulus 31% ning SEB Varahaldusele 14% fondivalitsejate turust.

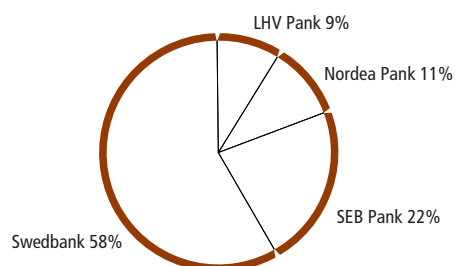
Pankade lõikes kuulusid suurimad portfelli kogumahud Swedbank'ile (58%) ja SEB Pangale (22%). Nordea Pangale kuulus 11% turust.

Investeeringusühingute lõikes kuulus valdav osa klientide portfelli mahust Evli Securities'ile (76%).

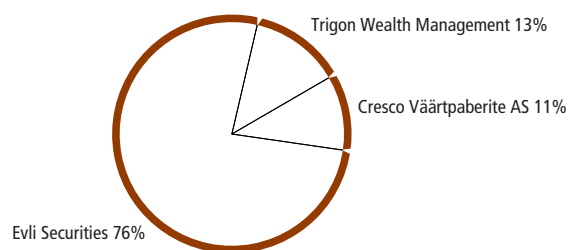
Turujaotus: fondivalitsejate lõikes seisuga 30.06.2013

Turujaotus: krediitiasutuste lõikes

Turujaotus: investeeringusühingute lõikes

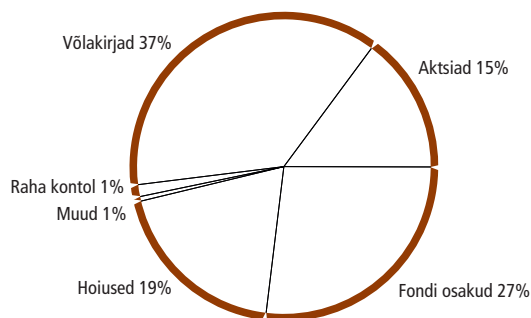

d. Portfellide struktuur instrumentide lõikes

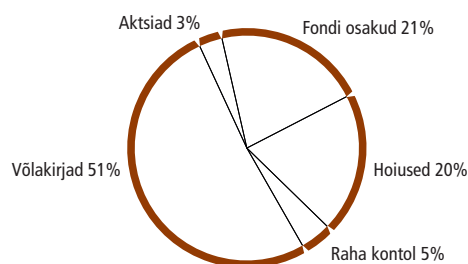
Suurim osa klientide koondportfelli investeeringutest olid nn otseinvesteeringud väärtpaberitesse (kokku 52%). Seisuga 30. juuni 2013 moodustasid investeeringud võlakirjadesse 37% ja aktsiatesse 15%. Investeeringud teiste fondide osakutesse (nn kaudsed investeeringud) moodustasid 27% koondportfelli mahust. Hoiuste osakaal oli kõrge – 19% koondportfelli mahust.

Samas on teenusepakkujate lõikes näha suuri erinevusi instrumentide valikul. Fondivalitsejad eelistavad võlakirju (51%), krediitiasutused aga aktsiaid (40%). Investeeringusühingute poolt hallatavates portfellides prevaleerivad teiste fondide osakud (76%).

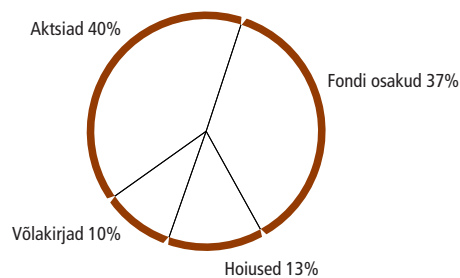
Portfellide struktuur instrumentide lõikes seisuga 30.06.2013

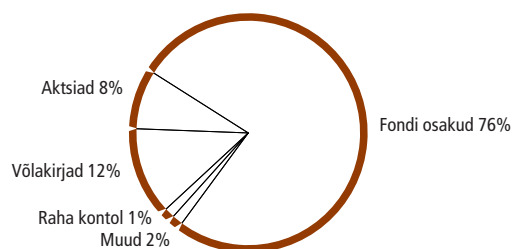
Fondivalitsejate poolt valitsetavate portfellide struktuur seisuga 30.06.2013

Krediitiasutuste poolt valitsetavate portfellide struktuur

Investeeringusühingute poolt valitsetavate portfellide struktuur

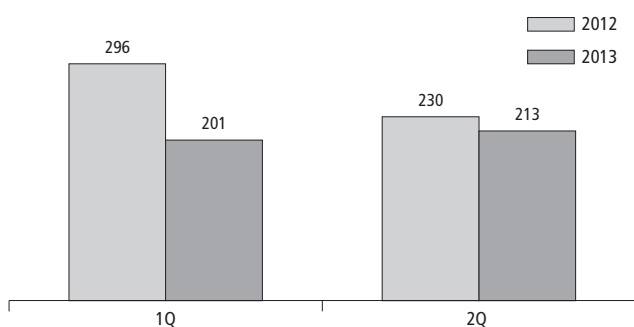

7. Makseteenused

2013. aasta juuni lõpu seisuga tegutses Eestis 9 makseasutust (sh 3 erandiloo alusel). Neist reaalselt vahendas makseid 2013. aasta esimesel poolaastal 8 makseasutust.

Võrreldes aastataguse perioodiga on vahendatud maksete maht vähenenud, kuid samas on maksete arv märgatavalt suurenenud. Eesti makseasutuste poolt vahendatud maksete maht oli 2013. aasta esimesel poolaastal 413 miljonit eurot (2012. aasta I poolaastal 526 miljonit eurot). Esimese poolaastaga tehti 436 800 makset (2012. aasta I poolaastal 128 391 makset).

Makseasutuste poolt vahendatud tehingute käibe kvartalite kaupa (mln EUR)

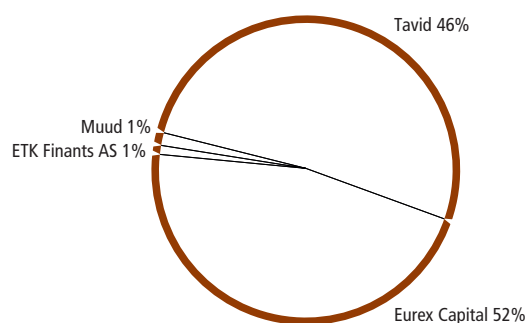

Üldine turujaotus:	Eurex Capital	52%
	Tavid	46%
Eraisikutest kliente:	NA	
Teenuse maht:	maksete maht 413 mln EUR	

Keskmine makse suurus oli seega 947 eurot (2012. aasta I poolaastal 4 102 eurot).

Makseteenuste turu jaotusid omavahel sisuliselt kaks makseasutust: Eurex Capital ja Tavid. Eurex Capitali osakaal maksete mahus oli 2013. aasta I poolaastal 52% ning Tavid osakaal 46%.

Makseasutuste turuosad 2013. a I p.a vahendatud käibe järgi

8. Laenud²⁰

a. Teenus

2013. aasta I poolaastal jäi pankade laenuportfelli maht Eestis praktiliselt muutumatuks, kasvades aasta algusega võrreldes 0,4% ehk 54 miljoni euro võrra ning ulatudes 2013. aasta juuni lõpuks 14,18 miljardi euroni, millest laenud äriühingutele²¹ moodustasid 44% ja laenud eraisikutele²² 48%.

Eraisikute laenude maht jätkuvalt vähenes: 2013. aasta I poolaastaga 37 miljoni euro võrra. Laenud äriühingutele vähenesid 47 miljoni euro võrra. Samas kasvasid laenud finantseerimisasutustele 135 miljoni euro võrra ning laenud valitsusele 4 miljoni euro võrra.

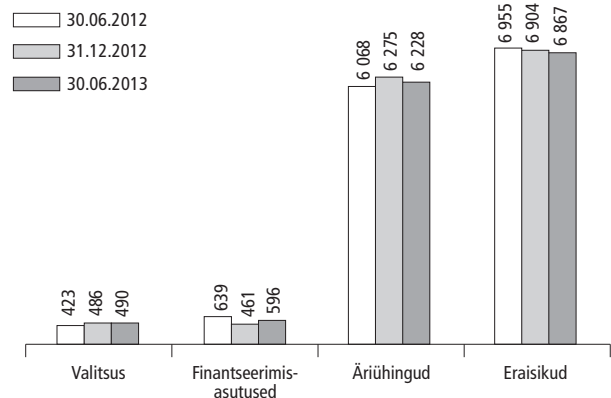
Kokkuvõttes oli 2013. aasta juuni lõpu seisuga väljastatud laene eraisikutele 6,9 miljardi ja äriühingutele 6,2 miljardi euro ulatuses. Laenud finantseerimisasutustele²³ moodustasid 596 miljonit eurot ning laenud valitsusele²⁴ 490 miljonit eurot.

2013. aasta I poolaastaga vähenes eraisikute laenude maht kõigis laenu liikides.

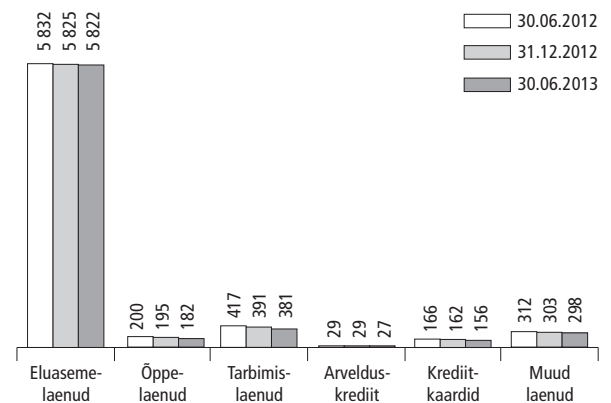
Suurima osa eraisikute laenudest moodustasid endiselt eluasemelaenud mahuga 5,82 miljardit eurot. Poolaastaga vähenes eluasemelaenude maht 3 miljonit eurot. Viimaste aastatega on eraisikute eluasemelaenude maht pidevalt vähenenud. Alates 2009. aasta algusest on see vähenenud 6% ehk 399 miljoni euro võrra.

Üldine turujaotus:	Swedbank	41%
	SEB Pank	23%
	Nordea Bank Finland Eesti filiaal	19%
Eraisikute kliente:	707 021 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	koondlaenuportfelli maht	
	14,18 mld EUR	

Laenude jääk (mln EUR)

Eraisikute laenude maht (mln EUR)

²⁰ Andmed laenude kohta sisaldavad Eestis väljastatud laenusid.

²¹ Riigi või kohaliku omavalitsuse äriühing, muu äriühing.

²² Eraisik, mittetulundusühing.

²³ Kindlustusasutus ja pensionifond, muu finantseerimisasutus.

²⁴ Keskvallitsus, kohalik omavalitsus, riiklik sotsiaalkindlustusfond, muu eelarveline fond.

b. Tarbijad

2013. aasta I poolaastal vähenes keskmine laenujääk eluaseme-laenudel ja muudel laenudel. Teistes laenu liikides jäi see praktiliselt muutumatuks:

Eraisikutele väljastatud laenude keskmine jääk, EUR

	30.06.2012	31.12.2012	30.06.2013
Eluasemelaenud	37 264	37 064	36 824
Õppelaenud	2 147	2 183	2 192
Tarbimislaenud	3 251	2 788	2 787
Arvelduskrediit	248	300	283
Krediitkaardid	447	746	742
Muud laenud	17 695	13 574	13 871

2013. aasta I poolaastal vähenes eluasemelaenude keskmine jääk 37 064 eurolt aasta alguses 36 824 euroni juuni lõpus. Õppelaenude keskmine jääk kasvas 2 183 eurolt 2 192 euroni. Tarbimislaenude keskmine jääk vähenes 2 788 eurolt 2 787 euroni. Arvelduskrediidi keskmine jääk vähenes 300 eurolt 283 euroni. Krediitkaartide keskmine jääk vähenes 746 eurolt 742 euroni. Muude laenude²⁵ keskmine jääk kasvas 13 574 eurolt 13 871 euroni. Muude laenude kõrge keskmine jääk on tingitud eelkõige äritegevuse eesmärgil võetud laenude suurusest.

2013. aasta I poolaastal vähenes laenulepingute arv peaaegu kõigis laenu liikides. Erandiks oli eluasemelaen ja arvelduskrediit.

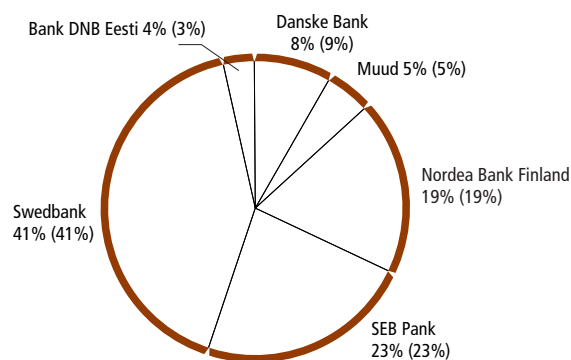
2013. aasta juuni lõpu seisuga oli eraisikutega sõlmitud eluasemelaenu lepingute arv 158 113 (31.12.2012: 157 169), õppelaenulepingute arv 82 828 (89 163), tarbimislaenude arv 136 787 (140 085), arvelduskrediidi lepingute arv 97 253 (95 351), krediitkaardi lepingute arv 210 543 (217 883) ning muude laenulepingute arv 21 497 (22 311).

c. Teenusepakkujad

Eesti laenu turg on stabiilne ning jaotatud peamiselt nelja suurema panga vahel, kellele kuulub kokkuvõttes 91% laenu turust. Suurimat turuosa omab Swedbank – 41% kogu koondlaenuportfelli. Järgnevad SEB Pank 23%, Nordea Bank Finland Eesti filiaal 19% ning Danske Bank Eesti filiaal 8%-ga.

Ülejäänud 9% turust jagavad omavahel 12 turuosalist, kellest suurima turuosaga on DNB Pank 4%-lise turuosaga.

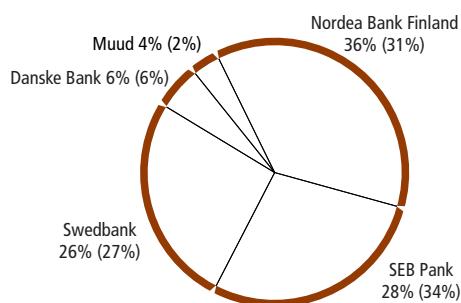
Turujaotus: laenud seisuga 30.06.2013 (sulgudes 30.06.2012)

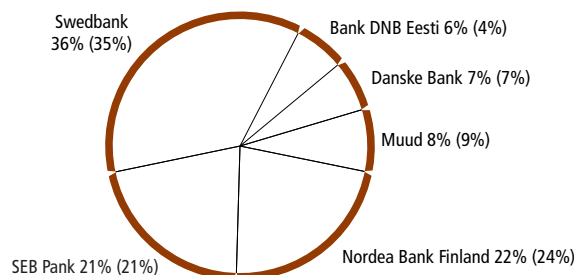
25 Muud eraisikutele ja mittetulundusühingutele väljastatud laenud on muuhulgas väärtpaberite soetamiseks, äriühingu tegevuse alustamiseks ja laiendamiseks võetud laenud.

Alljärgnevatel joonistel on ära toodud eriliigiliste laenude jaotus Eestis tegutsevate pankade vahel:

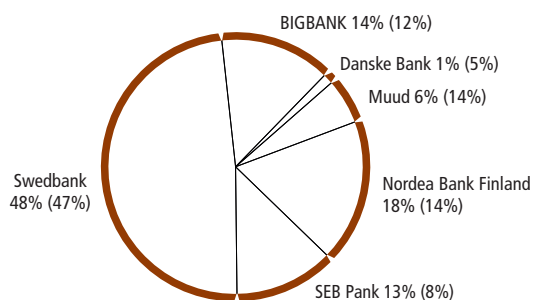
Turujaotus: valitsuse laenud seisuga 30.06.2013 (sulgudes 30.06.2012)

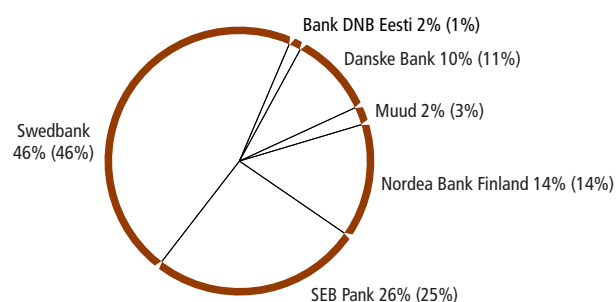
Turujaotus: äriühingute laenud

Turujaotus: finantseerimisastutuste laenud

Turujaotus: eraisikute laenud

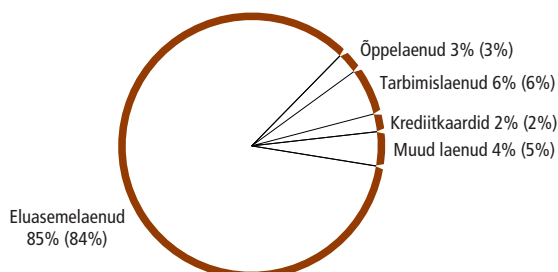
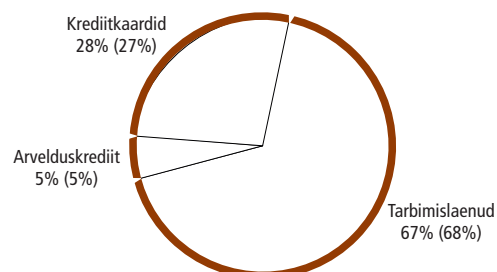

Valitsuse laenude turul vähenes SEB Panga turuosa ning jätkuvalt kasvas Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosa. Suurim osa valitsuse laenude turust (36%) kuulus Nordea Bank Finland Eesti filiaalile. SEB Pangale kuulus 28% valitsuse laenudest. Neile järgnes Swedbank turuosaga 26%.

Suurim osa **finantseerimisastutuste laenude** turust (48%) kuulus Swedbank'ile. Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosa kasvas aastaga 14%-lt 18%-ni, BIGBANK'i turuosa kasvas 12%-lt 14%-ni ja SEB Panga turuosa kasvas 8%-lt 13%-le. Samas Danske Bank'i turuosa langes 5%-lt 1%-le.

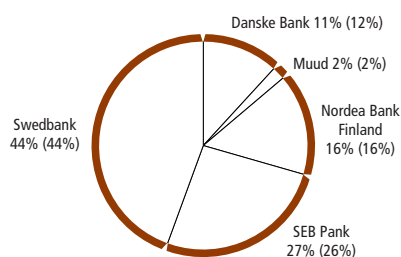
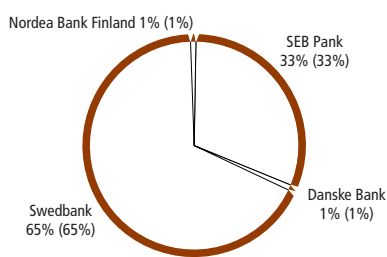
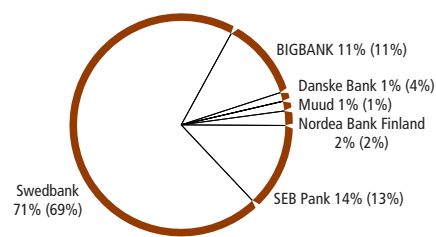
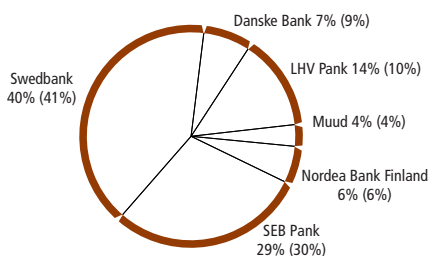
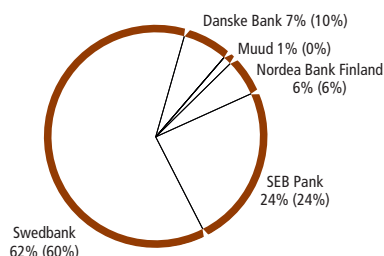
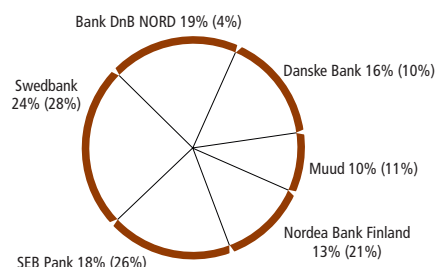
Suurim osa **äriühingute laenudest** on väljastatud Swedbank'i (36%), Nordea Bank Finland Eesti filiaali (22%) ja SEB Panga (21%) poolt.

Suurim osa **eraisikutele** kuuluvatest laenujääkidest on samuti koondunud Swedbank'i (46%) ning SEB Panga (26%). Eraisikute laenude turujaotus on läbi aegade olnud kõige stabiilsem.

Eraisikute laenude jaotus seisuga 30.06.2013 (sulgudes 30.06.2012)**Igapäevase tarbimisega seotud laenud**

Eraisikutele väljastatud erinevate laenu liikide jaotus 2013. aasta I poolaastal ei muutunud. Valdav osa eraisikutele väljastatud laenudest on eluasemelaenu, kokku 85% ehk 5,8 miljardit eurot. Igapäevaste kulutustega seotud laenud (tarbimislaenu, krediitkaartide kasutatud osa, arvelduskrediit) moodustavad kokku 0,6 miljardit eurot.

Eraisikute laenu turg on väga kontsentreeritud, ligikaudu pool turust kuulus Swedbank'ile, ülejäänud jaotasid omavahel peamiselt SEB Pank, Danske Bank Eesti filiaal ning Nordea Bank Finland Eesti filiaal.

Turujaotus: eraisikute eluasemelaenu**Turujaotus: eraisikute õppelaenu****Turujaotus: eraisikute tarbimislaenu****Turujaotus: eraisikute arvelduskrediit****Turujaotus: eraisikute krediitkaardid****Turujaotus: eraisikute muud laenu**

9. Hoiustamine²⁶

a. Teenus

Eesti pankades deponeeritud **hoiuste maht** kasvas 2013. aasta I poolaastal 2% ehk 197 miljoni euro võrra, ulatudes 2013. aasta juuni lõpuks 12,8 miljardi euroni. Nõudmiseni ja üleööhoiused moodustasid sellest 8,3 miljardit eurot, tähtajalised ja säästuhoiused 4,3 miljardit eurot ning investeerimis- ja muud hoiused 0,1 miljardit eurot. Seega vaid 1/3 hoiustest on deponeeritud kindla tähtajaga ning 2013. aasta I poolaastal see suundumus süvenes veelgi: nõudmiseni ja üleööhoiuste osakaal suurenes 64%-lt 65%-ni ning tähtajaliste ja säästuhoiuste osakaal vähenes vastavalt 35%-lt 34%-ni kõikidest hoiustest.

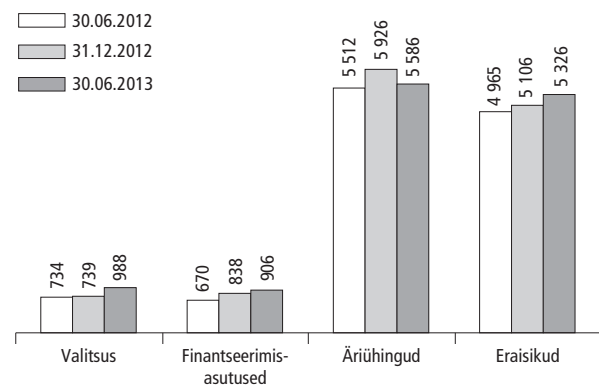
Suurima osa hoiustest moodustasid äriühingute²⁷ hoiused osakaaluga 44% koguhoiustest ning kogumahuga 5,6 miljardit eurot. 77% äriühingute hoiustest olid nõudmiseni- ja üleööhoiused mahuga 4,3 miljardit eurot, 22% tähtajalised ja säästuhoiused mahuga 1,3 miljardit eurot.

Eraisikutele²⁸ kuulus 42% hoiustest mahuga 5,3 miljardit eurot, millest nõudmiseni ja üleööhoiused moodustasid 3,0 miljardit eurot, tähtajalised ja säästuhoiused 2,2 miljardit eurot ning investeerimis- ja muud hoiused moodustasid 0,1 miljardit eurot.

Finantseerimisasutuste²⁹ hoiused moodustasid 7% koguhoiustest kogumahuga 0,9 miljardit eurot ning valitsuse hoiused moodustasid 8% kogumahuga 1,0 miljardit eurot.

Üldine turujaotus:	Swedbank	45%
	SEB Pank	21%
	Danske Bank Eesti filiaal	14%
Kliente:	2 981 445 kehtivat lepingut	
Teenuse maht:	hoiuste kogumaht 12,8 mld EUR	

Hoiuste mahud (mln EUR)

26 Andmed hoiuste kohta hõlmavad kõigis Eestis tegutsevates krediidasutustes ning välisriikide Eesti filiaalides deponeeritud summasid ehk nii Eesti residentide kui ka mitteresidentide hoiuseid. Andmed ei sisalda Eesti krediidasutuste välisriikide filiaalides avatud hoiuseid.

27 Riigi või kohaliku omavalitsuse äriühingud, muud äriühingud.

28 Eraisikud, mittetulundusühingud.

29 Kindlustusseltsid ja pensionifondid, muud finantseerimisasutused.

b. Teenusepakkujad

2013. aasta I poolaastal toimusid seni pikemat aega muutusteta püsinud Eesti hoiuseturul mõningad muutused.

Võrreldes aastataguse perioodiga suurenesid Danske Bank Eesti filiaali ja Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosad väiksemate turuosaliste – Eesti Krediidipanga ja UniCredit Banki (viimane on likvideerimisel) – arvelt.

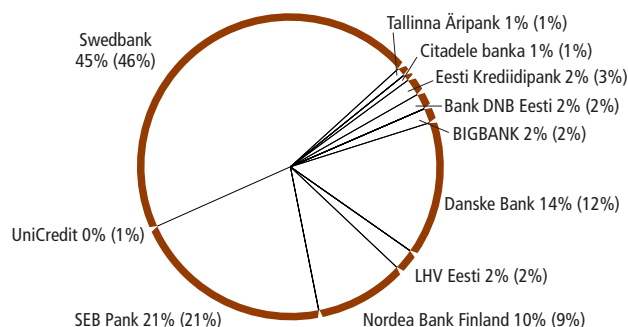
Danske Bank Eesti filiaali turuosa kasvas 12%-lt 14%-ni. Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosa kasvas 9%-lt 10%-ni.

Eesti hoiuseturg oli endiselt põhiosas jaotunud nelja suurima panga vahel. Suurim turuosa kuulus 2013. aasta juuni lõpu seisuga Swedbank'ile (45% hoiuste kogu turust), kusjuures mahu poolest hoiab Swedbank liidripositsiooni enamike kliendikategooriate lõikes. SEB Pangale kuulus 21% hoiuste turust.

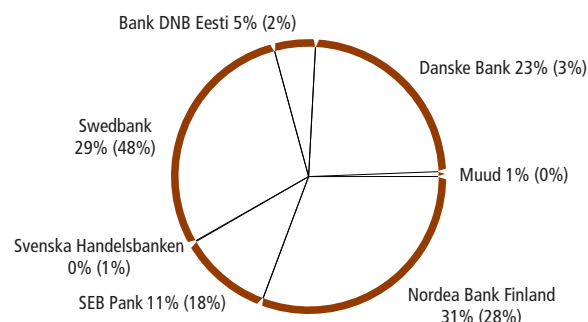
Suurim osa valitsuse hoiustest kuulus Nordea Bank Finland Eesti filiaalile (31%). Swedbank'i turuosa oli 29% ning Danske Bank Eesti filiaali turuosa 23%.

Finantseerimisasutuste hoiuste osas toimus suurim kasv Swedbankis, mis kajastus ka tema turuosa suurenemises 44%-lt 49%-ni. Vaatamata mahulisele kasvule vähenes Danske Bank Eesti filiaali turuosa siin 25%-lt 21%-ni, SEB Panga turuosa vähenes 23%-t 16%-ni, Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosa kasvas 3%-lt 7%-le.

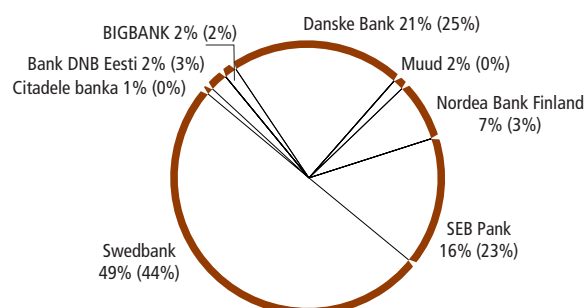
Turujaotus: hoiused seisuga 30.06.2013 (sulgudes 30.06.2012)

Turujaotus: valitsuse hoiused

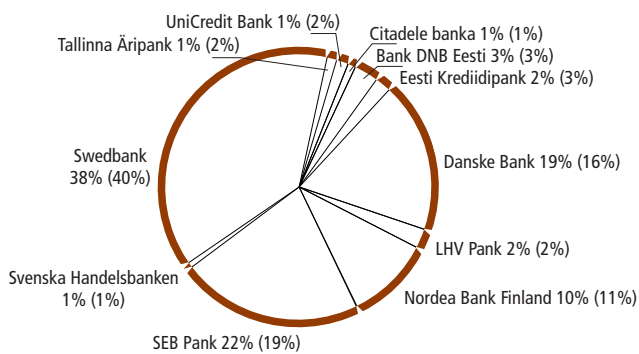

Turujaotus: finantseerimisasutuste hoiused

Äriühingute hoiused kasvasid enim Danske Bank Eesti filiaalis ning SEB Pangas, mis kajastus ka nende turuosade suurenemises. SEB Panga turuosa kasvas 19%-lt 22%-ni ning Danske Bank Eesti filiaali turuosa kasvas 16%-lt 19%-ni. Suurim turuosa kuulus siiski endiselt Swedbank'ile (38%).

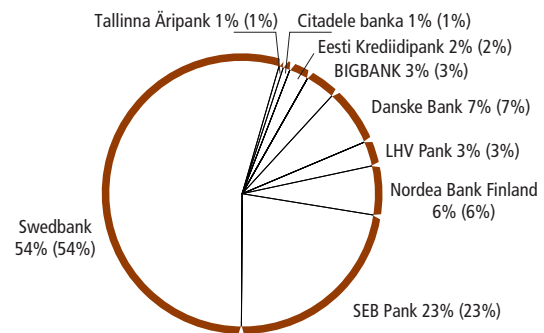
Turujaotus: äriühingute hoiused seisuga 30.06.2013 (sulgudes 30.06.2012)

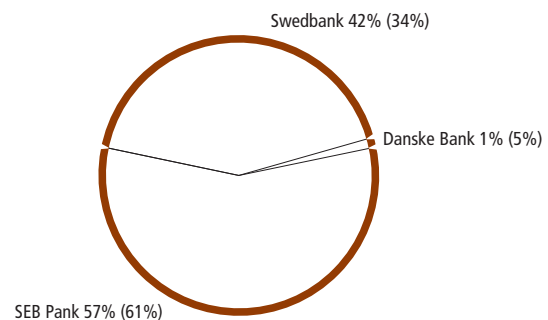
Investeeringishoiuseid pakkusid 2013. aasta I poolaastal 3 panka, eraisikute poolt avatud investeeringishoiuste maht ulatus 2013. aasta juuni lõpu seisuga 93 miljoni euroni (30.06.2012: 87 miljonit eurot). Suurim turuosa eraisikute lõikes kuulus siin SEB Pangale (57%). Swedbank'ile kuulus 42% eraisikute investeeringishoiuste mahust.

Nagu ka eelmistel aastatel oli eraisikute hoiuste turg endiselt stabiilne – turuosad kõiguvad siin valdavalt ühe protsendipunkti piirides. Üle poole eraisikute hoiuste turust kuulus Swedbank'ile (54%). SEB Panga turuosa oli 23%, Danske Bank Eesti filiaali turuosa 7% ja Nordea Bank Finland Eesti filiaali turuosa 6%.

Turujaotus: eraisikute hoiused

Turujaotus: eraisikute investeeringishoiused

c. Teenuse tarbijad

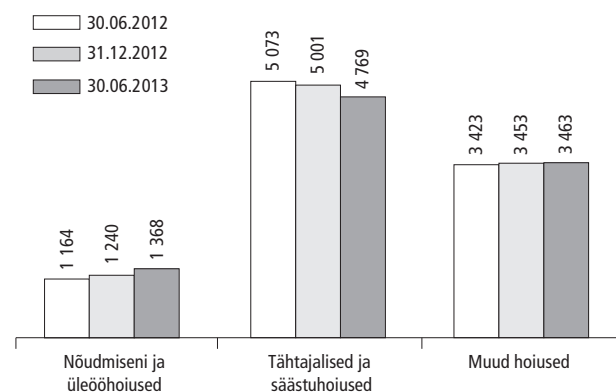
2013. aasta I poolaastal hoiuste arv suurenes. Nõudmisteni ja üleööhoiuste arv kasvas 28 000 hoiuse võrra, tähtajaliste ja säästuhoiuste arv 4 000 võrra ning muude hoiuste arv suurenes 1 000 võrra.

Kehtivate hoiuselepingute arv³⁰ seisuga 30. juuni 2013:

- nõudmisteni ja üleööhoiused kokku 2 483 000 lepingut
sh eraisikud 2 226 000 lepingut
- tähtajalised ja säästuhoiused kokku 468 000 lepingut
sh eraisikud 458 000 lepingut
- investeerimis- ja muud hoiused kokku 30 000 lepingut
sh eraisikud 29 000 lepingut

Eraisikute nõudmisteni ja üleööhoiuste keskmine suurus oli 2013.aasta juuni lõpu seisuga **1 368 eurot** (2012. aasta lõpus 1 240 eurot³¹), tähtajaliste ja säästuhoiuste suurus oli 4 769 eurot (5 001 eurot) ning investeerimis- ja muude hoiuste suurus oli 3 463 eurot (3 453 eurot).

Eraisikute hoiuse keskmine maht (EUR)

30 Arvesse on võetud vaid hoiused rahaliste jääkidega.

31 Eraisikute nõudmisteni ja üleööhoiuste keskmise suuruse muutmine võrreldes eelmise finantsturu ülevaadega on seotud ühe turuosalise poolt sisseviidud parandustega.